

АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУ

ҮЗДІК САБАҚТАР ЖИНАҒЫ

САБАҚ ҮЛГІСІ

САБАҚТЫҢ МАҚСАТЫ:

Тіл үйренушілерге эмоцияны
білдіретін жаңа сөздер мен
одағайларды қолдана отырып,
өз ойларын сөйлем ішінде дұрыс
жеткізуді үйрету.

САБАҚТЫҢ МІНДЕТІ:

- Жаңа сөздер мен одағайларды қолданып, өз ойын жеткізуге, дұрыс сөйлем құруға үйрету.
- Одағайлардың көмегімен эмоцияны жеткізудің тәсілдерін меңгерту.
- Эмоцияға байланысты жаңа сөздердің мағынасын түсініп, оларды дұрыс қолдануға дағдыландыру.

Тақырыптық тізбе

Лексика

1.6. тармақ 55-бет

Грамматика

17.1. тармақ 121-бет

Адам бойындағы әр эмоцияны қазақ тілінде
сезініп, меңгеруге шақырамыз!

САБАҚТЫҢ ТАҚЫРЫБЫ:

КӨҢІЛ КҮЙДІҢ ТІЛДЕГІ КӨРІНІСІ

БИЛЕТ ҚҰНЫ:

САБАҚ БАРЫСЫНДА КӨТЕРІҢКІ КӨҢІЛ
КҮЙДЕ БОЛЫП, БЕЛСЕНДІ ҚАТЫСУ.

19

қыркүйек 2025
09.00

КІРУ БИЛЕТІ

NO. 12345678

**Жаңа сөздермен танысып,
сәйкестендіру
тапсырмасын орындаңыз.**

[https://learningapps.org/watch?
v=pdq12hfyc25](https://learningapps.org/watch?v=pdq12hfyc25)

Microsoft Copilot — бұл Microsoft өнімдеріне интеграцияланған жасанды интеллект көмекшісі. **Copilot** сұранысты талдап, соған сәйкес визуалды бейнені жасайды.

LearningApps – бұл оқытушыларға интерактивті оқу тапсырмаларын жасауға мүмкіндік беретін тегін онлайн сервис.

Мәтін бөліктерін оқып, оларды логикалық байланысы бойынша реттеңіз. Әр бөліктегі эмоцияны тауып, сәйкестендіріңіз.

Күндердің бір күнінде менің досым Айдоспен бірге университетке бара жатқанымызда қызықты оқиға болды. Таңертең асығып шыққаныммен, жолда қолшатырымды ұмытып кеткенімді есіме түсіріп, **«Қап!»** деп өз-өзіме ренжідім. Айдос маған қарап, **«Мә! Сен де ұмытшақ екенсің ғой!»** деп күлді. Мен үндемей, өзіме ашуланып, жол бойы үндемей жүре бердім.

Университетке жақындаған сайын жүрегім қатты соғып, алақандарым терлеп кетті. Бүгін маңызды емтихан болатын. Айналамдағы студенттер де мазасызданып, бір-біріне қарап, үнсіздікте келе жатты. Айдос мені жұбатып, **«Қойшы, бәрі жақсы болады»** деді. Мен өзімді сабырға шақырдым.

Емтихан басталғанда аудиторияға кірдік. Оқытушы жаңа сұрақ қойды. **«Тәйт! Бұл сұрақты күтпеп едім»** деп ішімнен таңырқап, бір сәтке не істерімді білмей қалдым. Қасымдағы студенттер де бір-біріне қарап, абдырап қалды. Мен тез есімді жиып, бар білімімді жинап, жауап беруге тырыстым.

Емтиханнан кейін оқытушы жеке сұхбатқа шақырды. Оның алдында отырғанда, өзімді өте ыңғайсыз сезіндім. Сұрақтарына қысылып, жауап беруге қиналдым. Оқытушы: **«Бәсе, сен жаман жауап берген жоқсың, бірақ сенімсіздік байқалды»** деді. Бұл сөздер менің көңілімді орнына түсірді, бірақ әлі де ұялып, келесіде жақсырақ дайындалуым керек екенін түсіндім.

Осылайша, бір күнде ренжу, алаңдау, таңырқау, ұялу сияқты түрлі сезімдерді бастан өткердім. Әр сәттің өз мәні бар екенін, осындай оқиғалар арқылы адам өзін жақсырақ тани түсетінін ұқтым.

Miro — бұл интернеттегі визуалды ынтымақтастыққа арналған интерактивті ақ тақта (whiteboard) платформасы.

Пайдаланушылар бір-бірімен нақты уақыт режимінде немесе асинхрон түрде байланыстыра отырып, жобалау, картография, когнитивтік карталарды жасау сияқты жұмыстарды атқара алады.

Monsha.AI

For Teachers

Оқытушыларға арналған барлық қажетті оқу құралын жасай алатын біріккен AI-платформа. Ол сабақтарды жылдам даярлауға, жетілдірілген түрде қазақ тілінде мәтін және оған тапсырмалар мен сұрақтар дайындап бере алатын ресурс.

ГРАММАТИКА

ОДАҒАЙ

Одағай – толық мағынасы болмайтын, адамның түрлі көңіл күйін білдіретін сөздер. Сөйлем ішінде үтірмен ажыратылады.

Қап, ерте келу керек еді.

Тәйт, олай істеуге болмайды.

Мә, керемет екен.

Бәсе, солай болу керек.

Қойшы, олай болмайды.

ТАПСЫРМА ШАРТЫ:

Адамдар әртүрлі жағдайда қуанады, қиналады, таңқалады немесе ренжиді. Сол сәттерді жеткізуде одағайлар үлкен рөл атқарады. Өзіңіздің өміріңізден немесе елестеткен жағдайдан бір оқиғаны таңдап, шағын әңгіме жазыңыз. Жазған әңгімеңізде кемінде 4–5 одағай қолданыңыз (мысалы: «Ойпырмай!», «Қап!», «Әттеген-ай!», «Тәйт!», «Бәсе!», «Тфә-тфә!»). Одағайларды қолданғанда тыныс белгілерін дұрыс қоюға назар аударыңыз!

QR кодты сканерлеп,
тапсырманы орындаңыз.

айтылым ЭМОЦИЯЛАР СӨЙЛЕСІН

ТАПСЫРМА ШАРТЫ:

- Сізге ұсынылған комикстегі суреттерді мұқият қараңыз.
- Әр суреттегі кейіпкердің эмоциясын анықтап, оқиғаны ретімен сипаттап айтыңыз.
- Эмоцияны білдіретін жаңа сөздерді (үрей, қобалжу, қырсығу, т.б.) сөйлем ішінде қолданыңыз.
- Сөйлеу барысында «Ойбай!», «Әттеген-ай!», «Қап!» сияқты одағайларды пайдаланып, эмоцияны әсерлі жеткізіңіз.
- Соңында суреттерге ортақ қысқаша қорытынды жасап, «Егер мен сол кейіпкердің орнында болсам, не істер едім?» деген сұраққа жауап беріңіз.

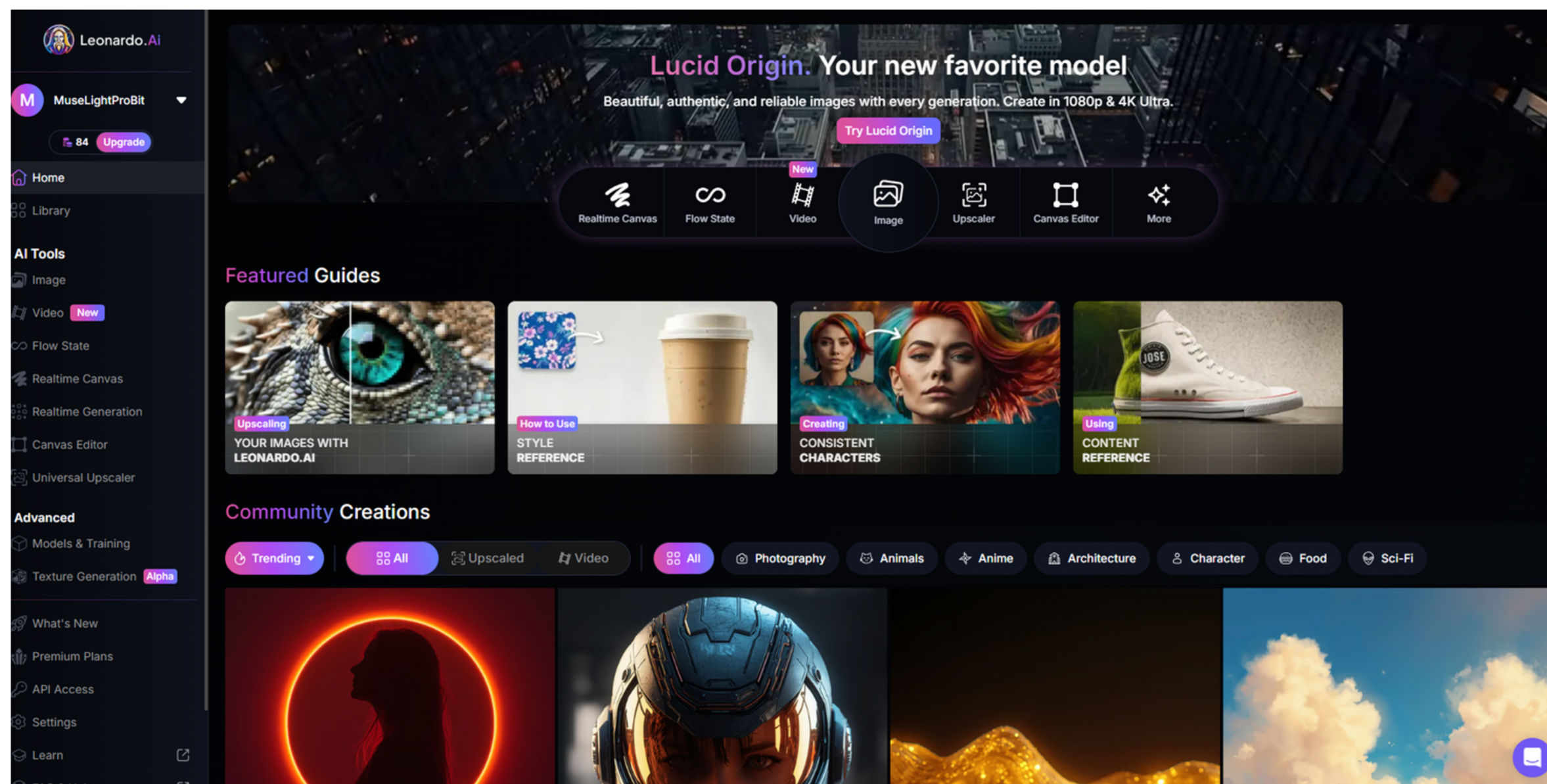
Leonardo.Ai

Leonardo.AI – бұл сурет, иллюстрация және комикс жасауға мүмкіндік беретін қуатты жасанды интеллект платформасы.

✨ Мүмкіндіктері:

Біз мәтіндік сипаттама берсек, ол сол бойынша түрлі стильде суреттер салады.

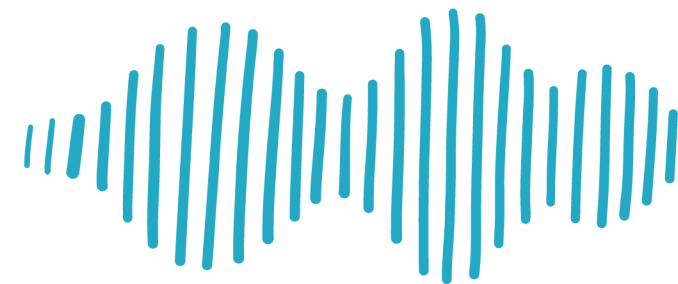
Комикс жасауға арналған бірқатар дайын үлгілері бар: кадрлар, фон, кейіпкерлер, эмоциялар.

тыңдалым

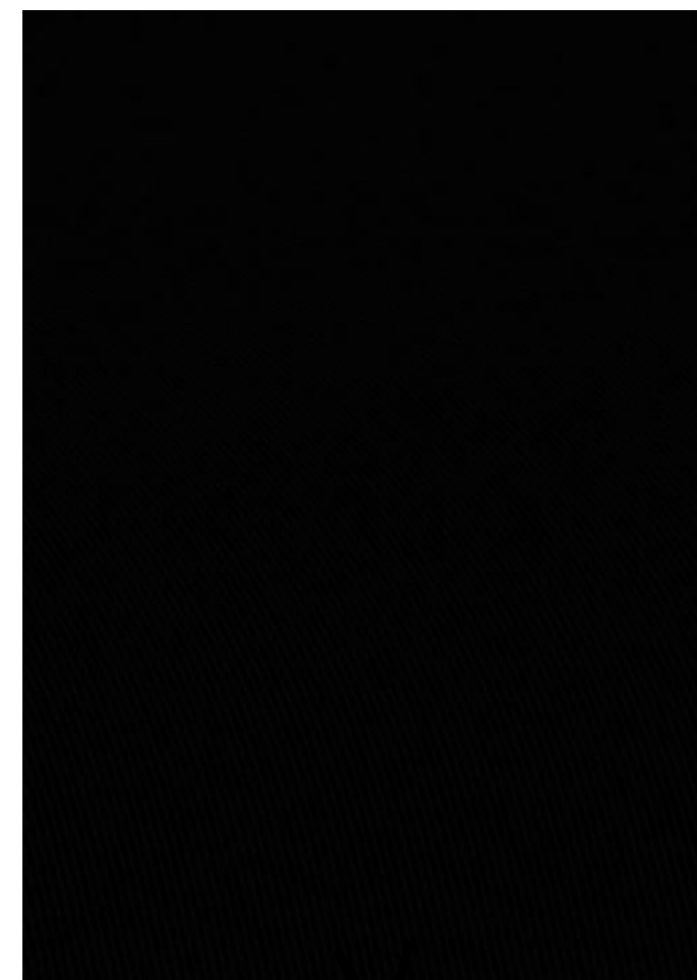

Құлақтан құлаққа

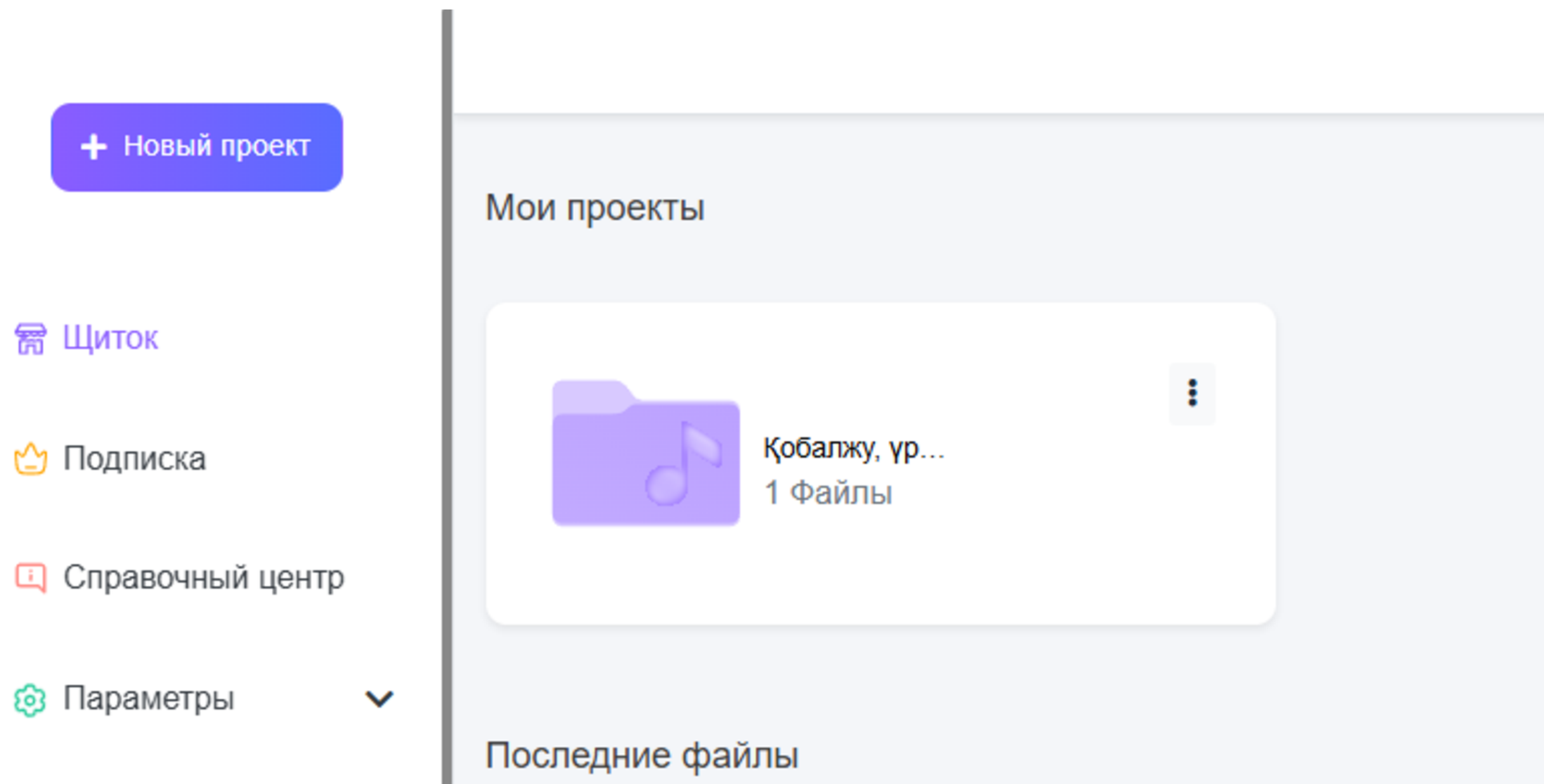
Тапсырманың орындалу шарты

- Бір тіл үйренуші құлаққап арқылы мәтінді тыңдайды.
- Тыңдаған мәліметін екінші тыңдаушыға сыбырлап жеткізеді.
- Кейін әр қатысушы не естігенін және қалай жеткізгенін айтып, талқылайды.
- Соңында мәтіннің толық нұсқасы тыңдалады.

Crikk.com — қазақ тіліндегі мәтінді дыбыстауға арналған тегін әрі шектеусіз онлайн платформа.

РЕФЛЕКСИЯ

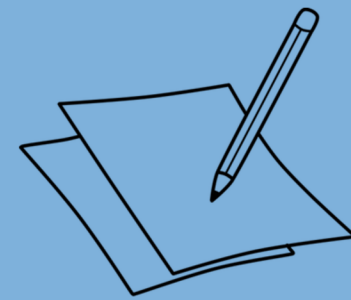
QR кодты сканерлеп,
тапсырманы орындаңыз.

<https://www.menti.com/alfy6bh2tkh8>

[Training session takeaways - Mentimeter](https://www.menti.com/alfy6bh2tkh8)

Mentimeter – бұл тек сауалнама құралы емес, ол оқытушы мен тіл үйренуші арасындағы интерактивті кері байланысты жандандыратын, ойды көрнекі көрсететін, барлығын бірдей сөйлететін құрал.

ҮЙ ТАПСЫРМАСЫ

**«Эмоцияны басқару – адамға қажет қасиет пе?» тақырыбында аргументалды
ойтолғау жазыңыз.**

Жазбаңызда:

- Кемінде екі нақты дәлел келтіріңіз;
- Өз ойыңызды бүгінгі сабақта өткен жаңа сөздерге негіздеңіз;
- Кемінде 3–4 одағай қолданып, олардың тыныс белгілерін дұрыс қойыңыз.

САБАҚ ҮЛГІСІ

АБАЙ ӘЛЕМІ – ОТБАСЫ ҚҰНДЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕМІРҚАЗЫҒЫ

Сембиева Гүлбану Ғарифуллақызы

Сабақтың мақсаты:

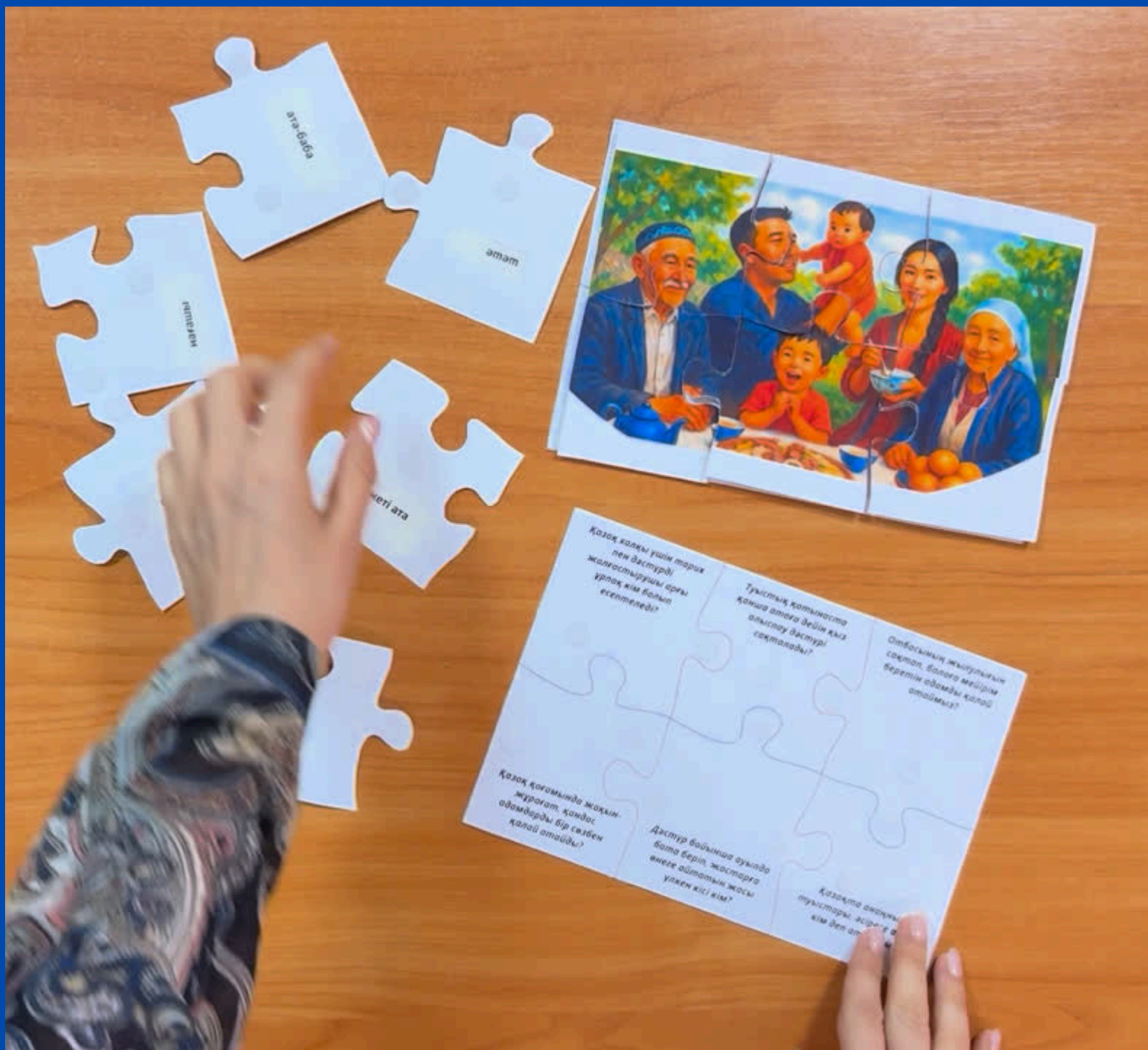
01

Қазақ халқының отбасылық тәрбие дәстүрлерін сипаттау;

02

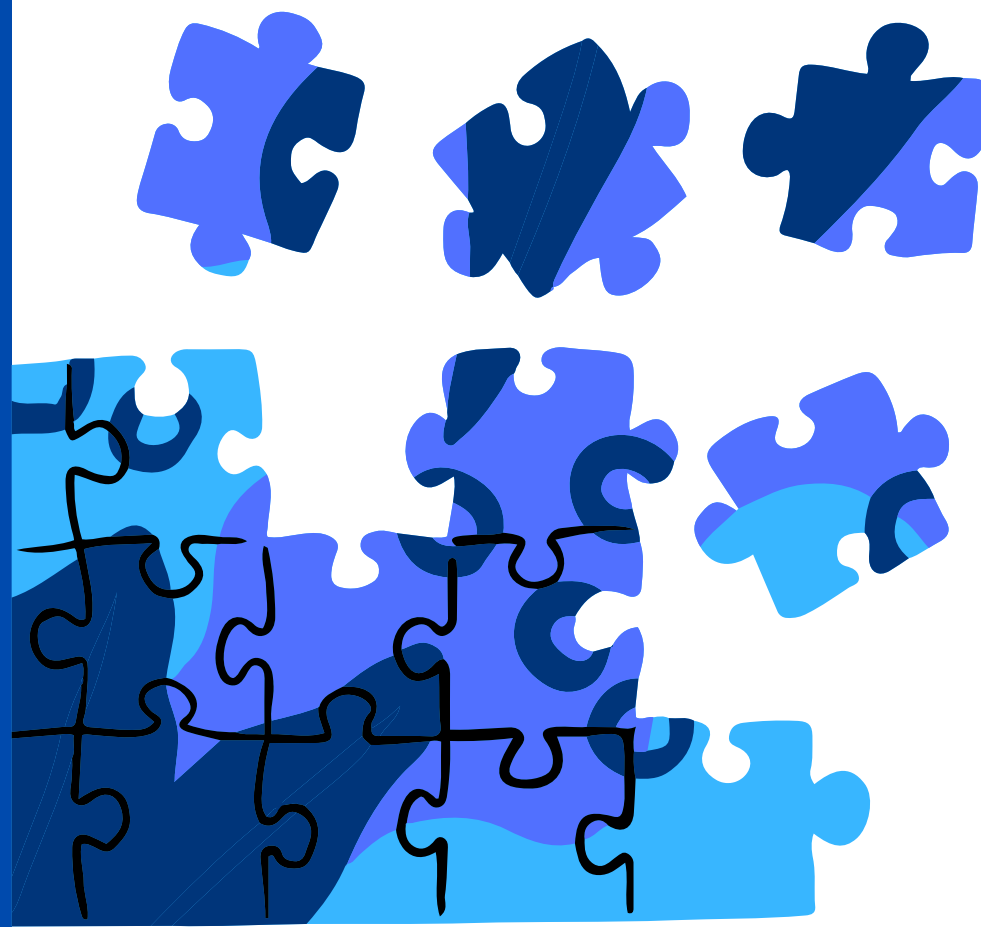
Тыңдалым және оқылым мәтіндерін түсініп, өз ойларын айтылым мен жазылым арқылы жүйелі жеткізуге баулу.

Тақырыпты болжау

**Пазлда берілген отбасы туралы
сұрақтарға жауап бере отырып, сурет
құрастырыңыздар.**

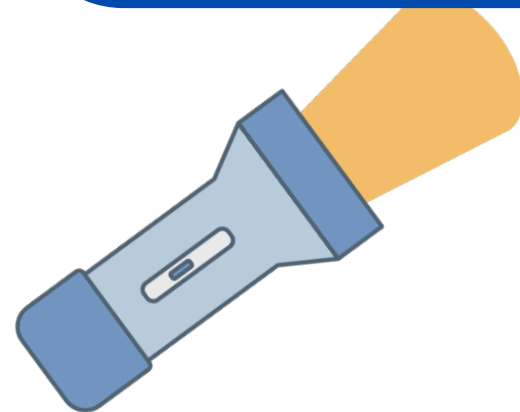

Топқа біріктіру

Тағылым тобы

Тәрбие тобы

Тіл үйренушілердің белсенділігі сабақ соңына дейін «Қонақтар» әдісі арқылы бағаланады. Сабақ соңында «үйіне» көп қонақ жинаған тіл үйренушілер үздік деп бағаланады.

Мәтінде кездесетін сөздердің мағынасын қарастырып көрейік

бұйымтай

тамыр жаю

асыл текті

құда болу

қарадан
шыққан хан

қолқа салу

аты мәлім

Тыңдалым тапсырмасы

«Шанырақ» тақтасында сұрақтарға жауап беріңіздер

- Тектілік дегенді қалай түсінесіз?
- Тыңдалымда көрсетілген кейіпкерлерді атаңыз?
- Көрсетілген кейіпкерлердің бір-бірімен қандай туыстық байланыс орнады?
- Құнанбайдың шешімін қолдайсыз ба?
- Отбасы мүшелерінің пікірімен санасу қаншалықты маңызды?
- Үзіндіде көрсетілген кейіпкерлердің іс-әрекетін сипаттаңыз.

Ережемен танысу

Тұйық етістік (қимыл есімі) - етістікке тән шақтық қасиеттен де, жіктелу, райлық қасиеттерден де тысқары тұратын, есімдерше түрленетін етістіктің ерекше бір түрі. Қимыл есім етістіктің негізгі, туынды түбірлеріне, болымсыз түрлеріне және етістерге - у жұрнағының жалғануы арқылы жасалады.

Ол сөйлемде есім сөздердің орнына қолданыла алады:

- Зат есім орнына – қимылдың атын білдіреді. Мысалы: Оқу – білім кілті.
- Сын есім орнына – заттың қасиетін, бейімділігін білдіреді. Мысалы: Жазуға икемді бала.
- Үстеу орнына – қимылдың жасалу тәсілін, жағдайын білдіреді. Мысалы: Ойланбай сөйлеу – қате айту.

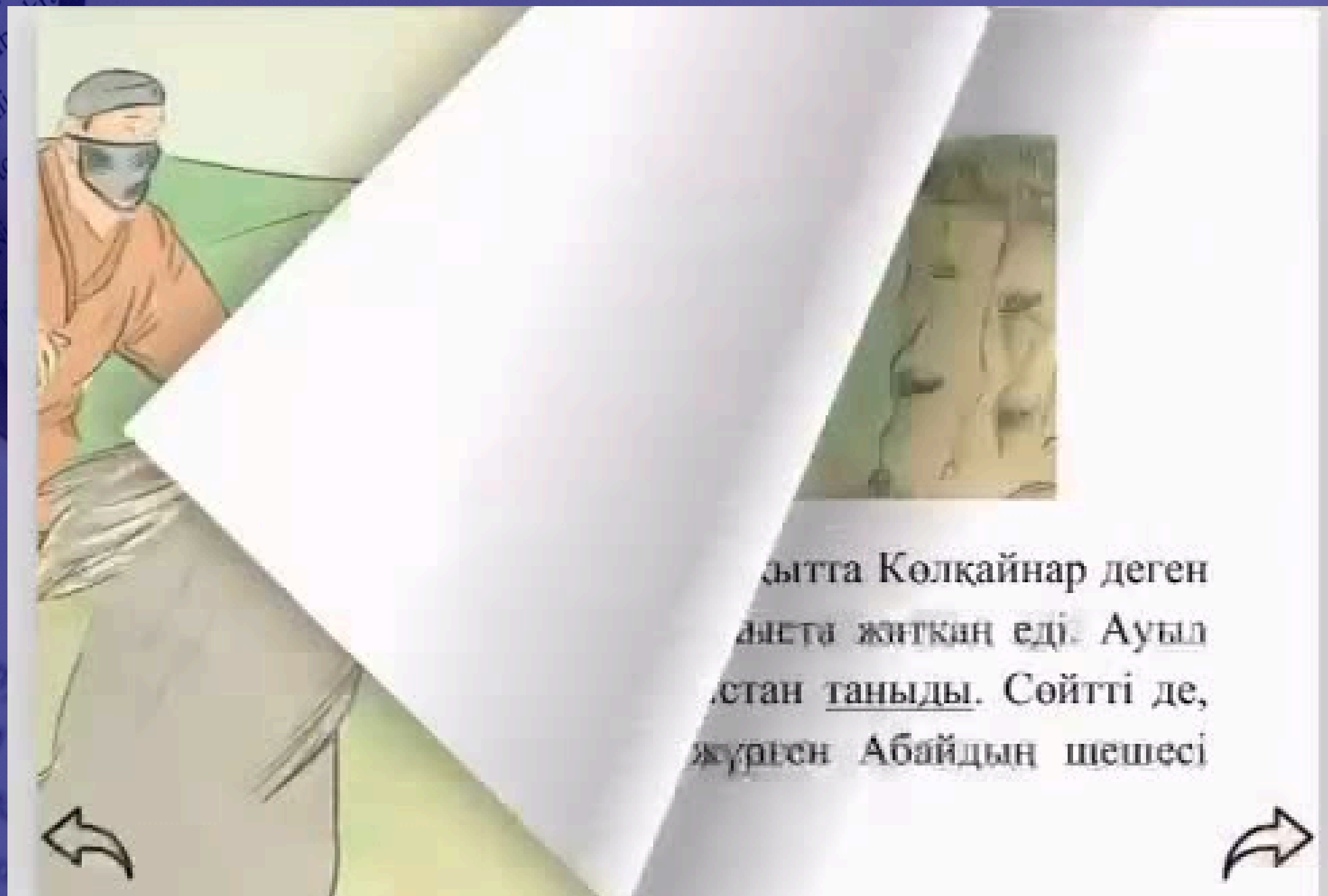

Оқылымалды тапсырмасы

- Әке мен баланың қарым-қатынасы қандай болуы керек?
- Ана мен баланың қарым-қатынасы қандай болуы керек?
- «Үлкенге – құрмет, кішіге – ізет» дегенді қалай түсінесіз?

Оқылым

Сойтты Колқайнар деген
Ауылда жатқан еді. Ауыл
Астана таныды. Сойтті де,
жүрген Абайдың шешесі

Сохранение...

***Обязательный вопрос**

Аты-жөні: *

Абат

Мәтінде ауыл қай қоныста орналасқан? * 1 балл

☐ Қарауыл

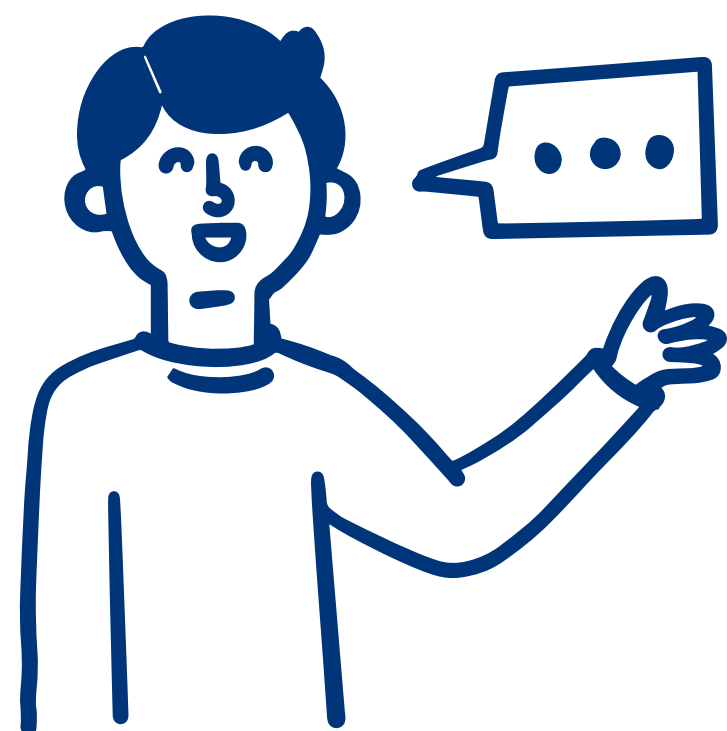
☒ Көлкөйлер

Готово

123 123 бос орын

Оқылым тапсырмасы

Тест тапсырмасы Google forms арқылы орындалады.

АЙТЫЛЫМ

Қазақ қоғамындағы “сәлем беру”
дәстүрінің мәні қандай?

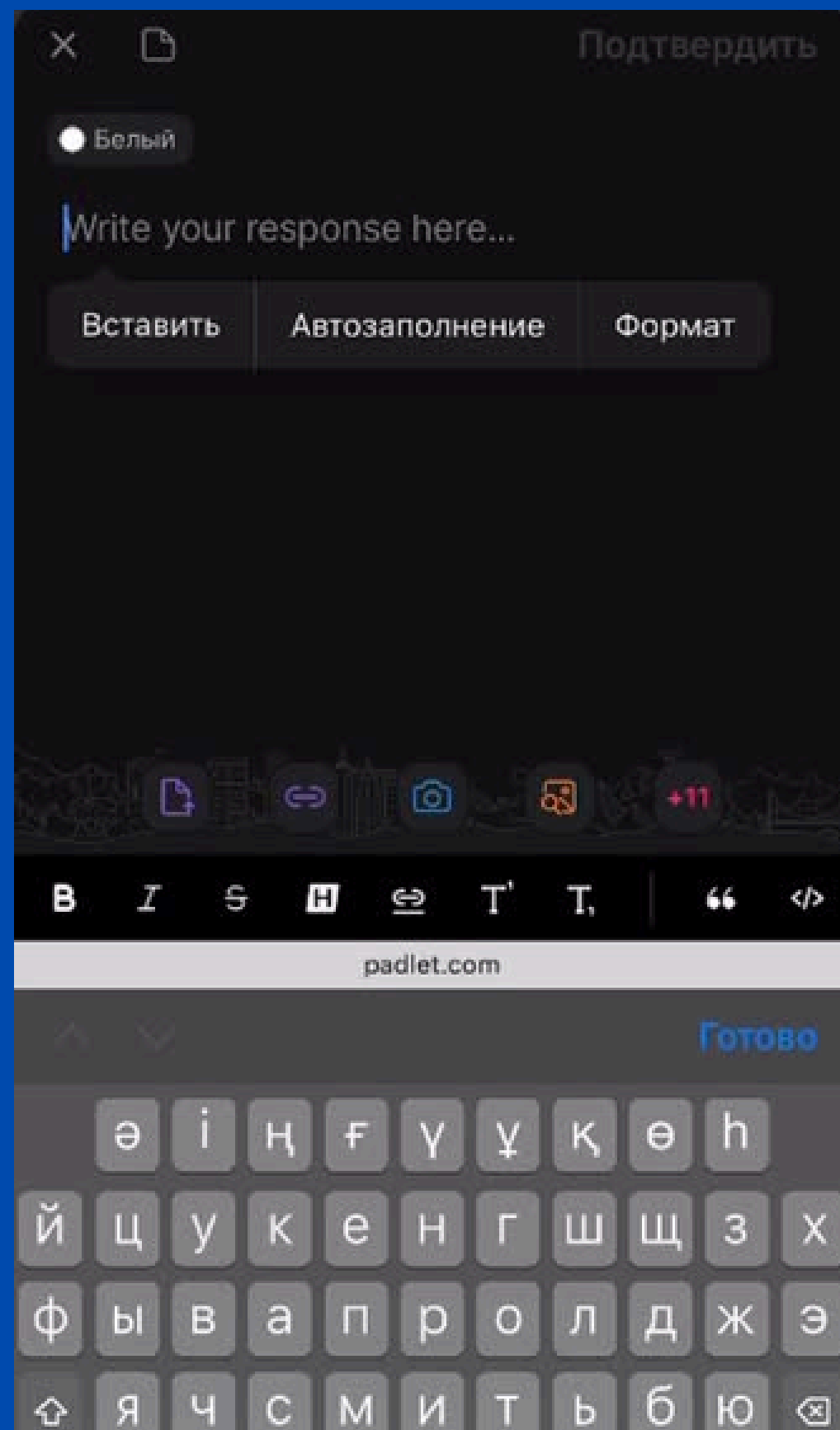

Жазылымалды тапсырма

Отбасыңды бір ғана сөзбен сипатта десе, қай сөзді таңдар едіңіз?

Жазылым

Өткен кезең мен қазіргі заманның отбасын құндылығын салыстырып, «Отбасы тәрбиесі – ұлт болашағының негізі» тақырыбында ой толғау жазыңыз.

*Обязательный вопрос

Аты-жөні *

Мой ответ

Қазақ халқының отбасылық тәрбие дәстүрлерімен танысып, оны сипаттай алдыңыз ба? *

Мой ответ

docs.google.com

Готово

ә і ң ғ ү ұ қ ө һ

й ц у к е н г ш щ з х

ф ы в а п р о л д ж э

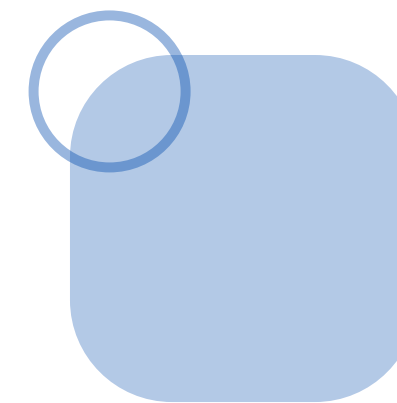
я ч с м и т ь б ю

123 😊 бос орын Өту

Кері байланыс

(Мақсатқа оралу)

- Қазақ халқының отбасылық тәрбие дәстүрлерімен танысып, оны сипаттай алдыңыз ба?
- Тыңдалым, оқылым, айтылым және жазылым тапсырмаларына белсенді қатыса алдыңыз ба?

«Сарқыт қоржыны» арқылы бүгінгі сабақтан алған әсерлеріңіз бен түйген ойларыңызды бөліссеңіздер.

Жұмыс дәптері

Баулы.

Лексикалық минимум: ата-баба, жеті ата, шеше, туыс/туысқан, ағайын, ақсақал, нағашы, абысын, балдыз, жезде, күйеу бала, келін, құда/құдағи, неке, ауызбірлік, насихаттау.

Біле жүріңіз!

Бұйымтай - арнайы өтініш, сұрау, өтініш білдіргенде айтылатын сөз.

Тамыр жаю - калыптасып, орнығу, тұрақтау;
– туыстық не достық қатынасты бекіту, нығайту.

Асыл текті - арғы ата-бабасы қадірлі, текті, шыққан жері мықты адам туралы айтылады.

Құда болу - үйленуге байланысты екі жактың туыстық қарым-қатынас орнатуы;
– қыз беріп, қыз алысу дәстүрін рәсімдеу.

**Назарларыңызға
рақмет!**

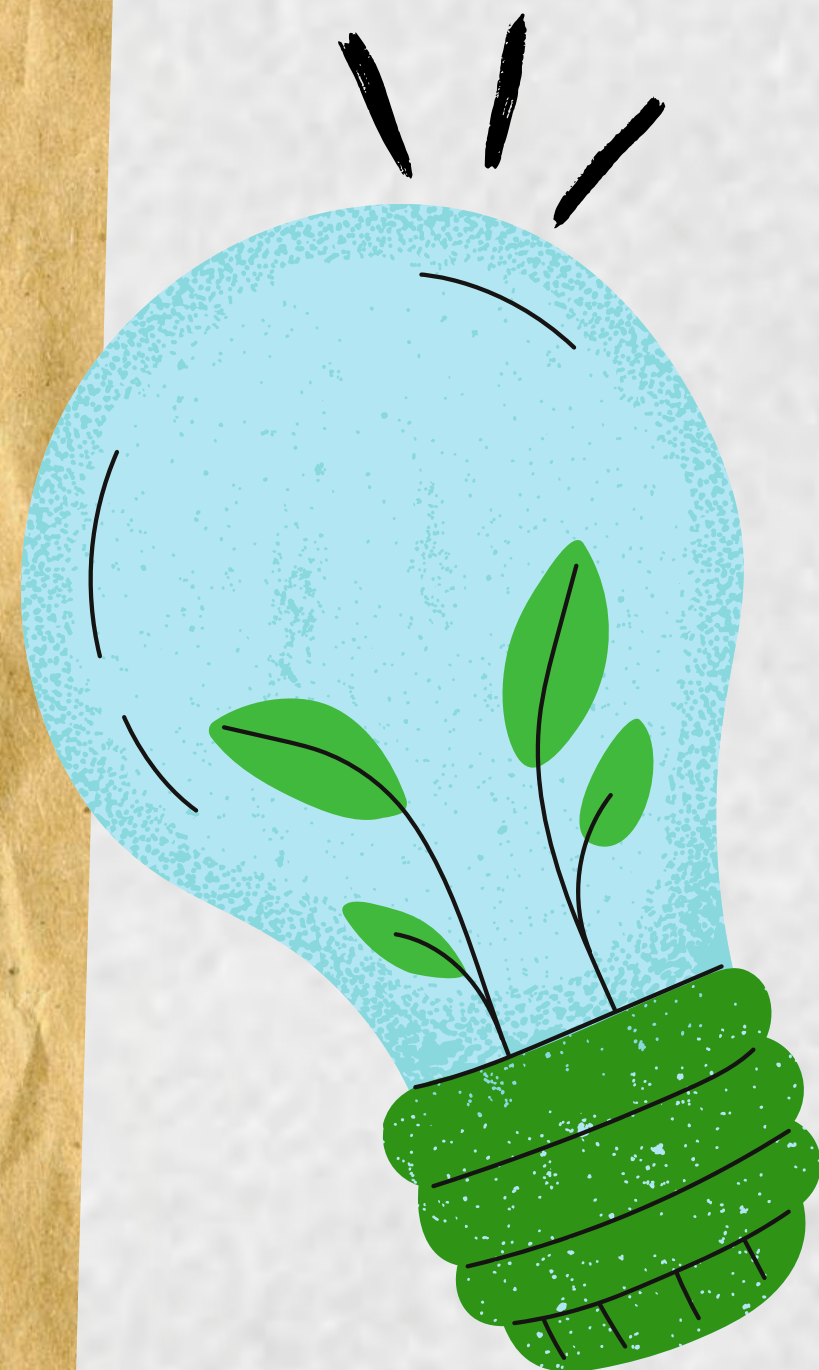

САБАҚ ҮЛГІСІ

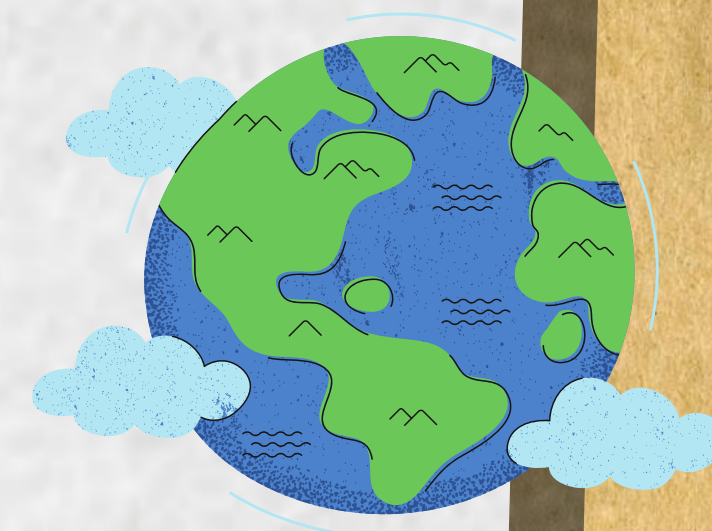

**«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің
мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының тілдерді
оқыту орталығы» КММ**

**Сабақтың тақырыбы:
Экология**

**Грамматикалық тақырыбы:
-и, - дай/дей-тай/тей...жұрнақтары**

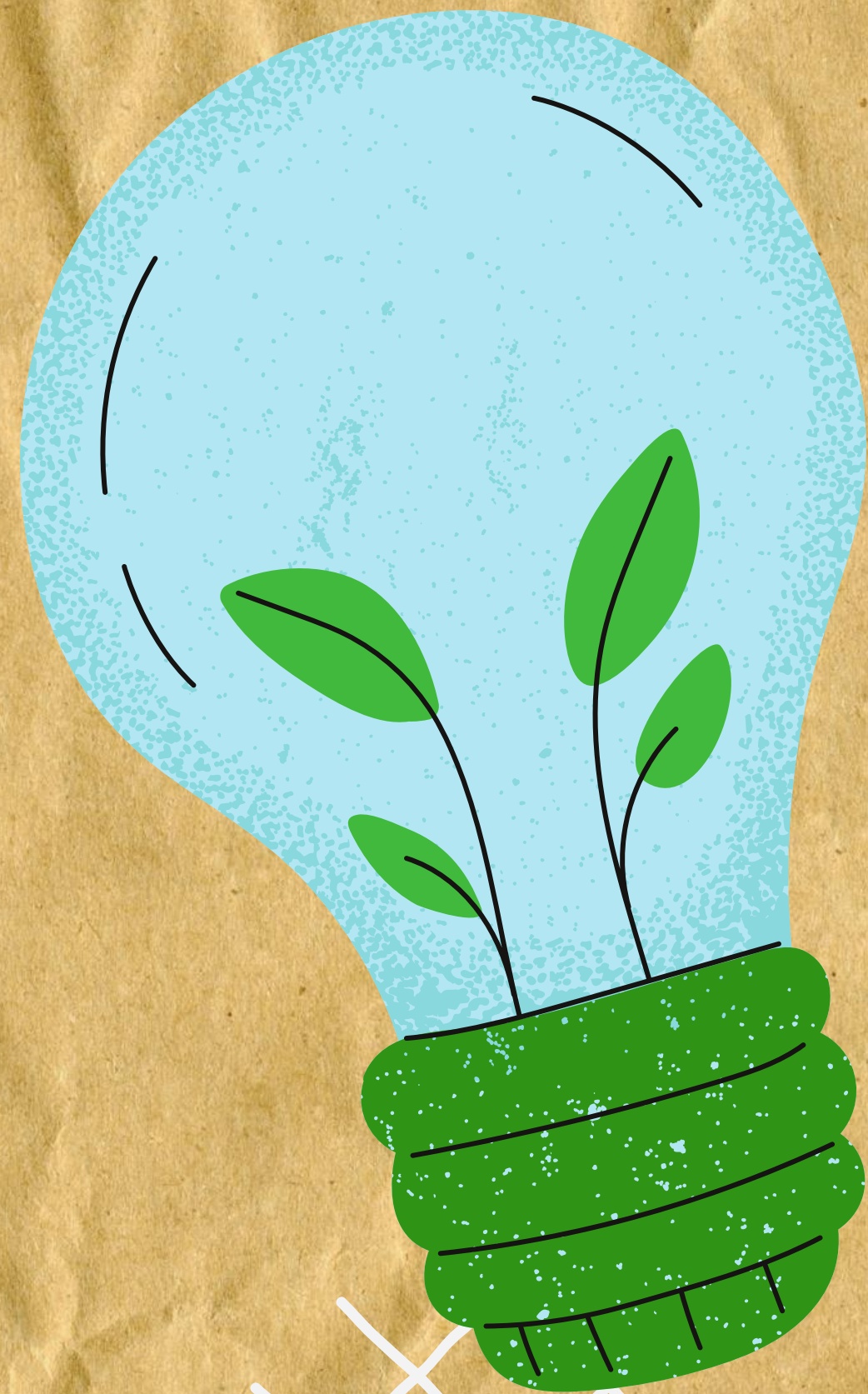

Оқытушы: Алгожина Диана Анатольевна

2025 ЖЫЛ

Сабақтың мақсаты:

**Тыңдаушылардың қазақ тілінде
ойлау, талдау, салыстыру
қабілеттерін дамыту, экология
мәселесін көтеру арқылы
ойларын еркін жеткізу, топпен
жұмыс істеу, пікір алмасу
дағдыларын жетілдіру.**

Бейнеролик

УАҚЫТ ҚАЖЕТ.

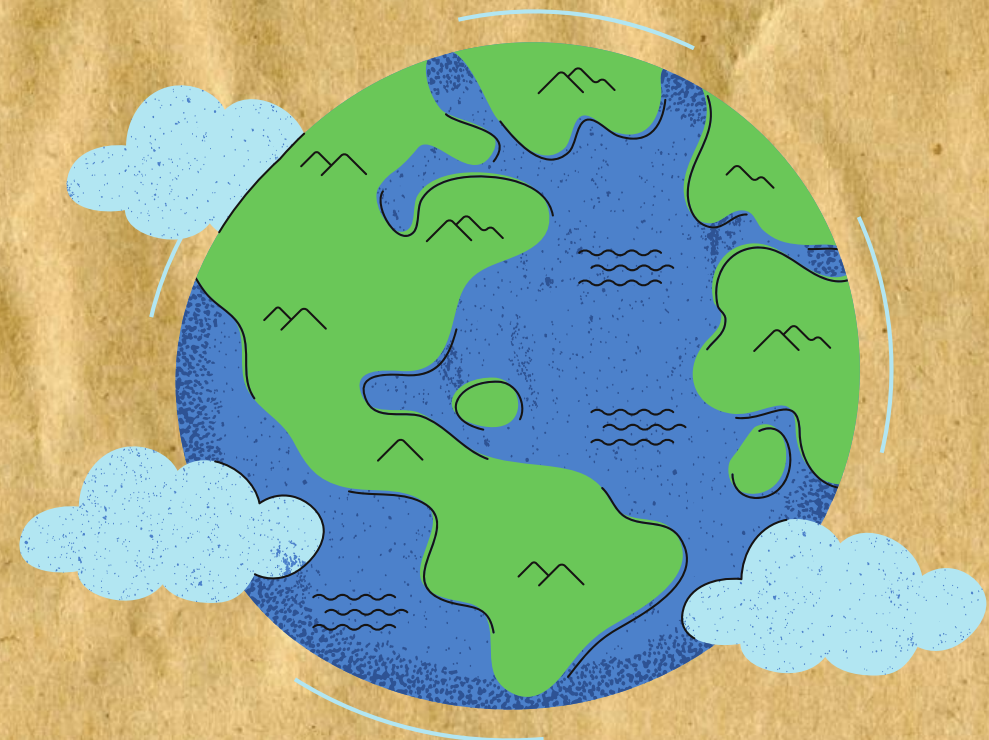
1 КҮН

100 ЖЫЛ

«Шаңырақ» әдісі

Wordwall бағдарламасы

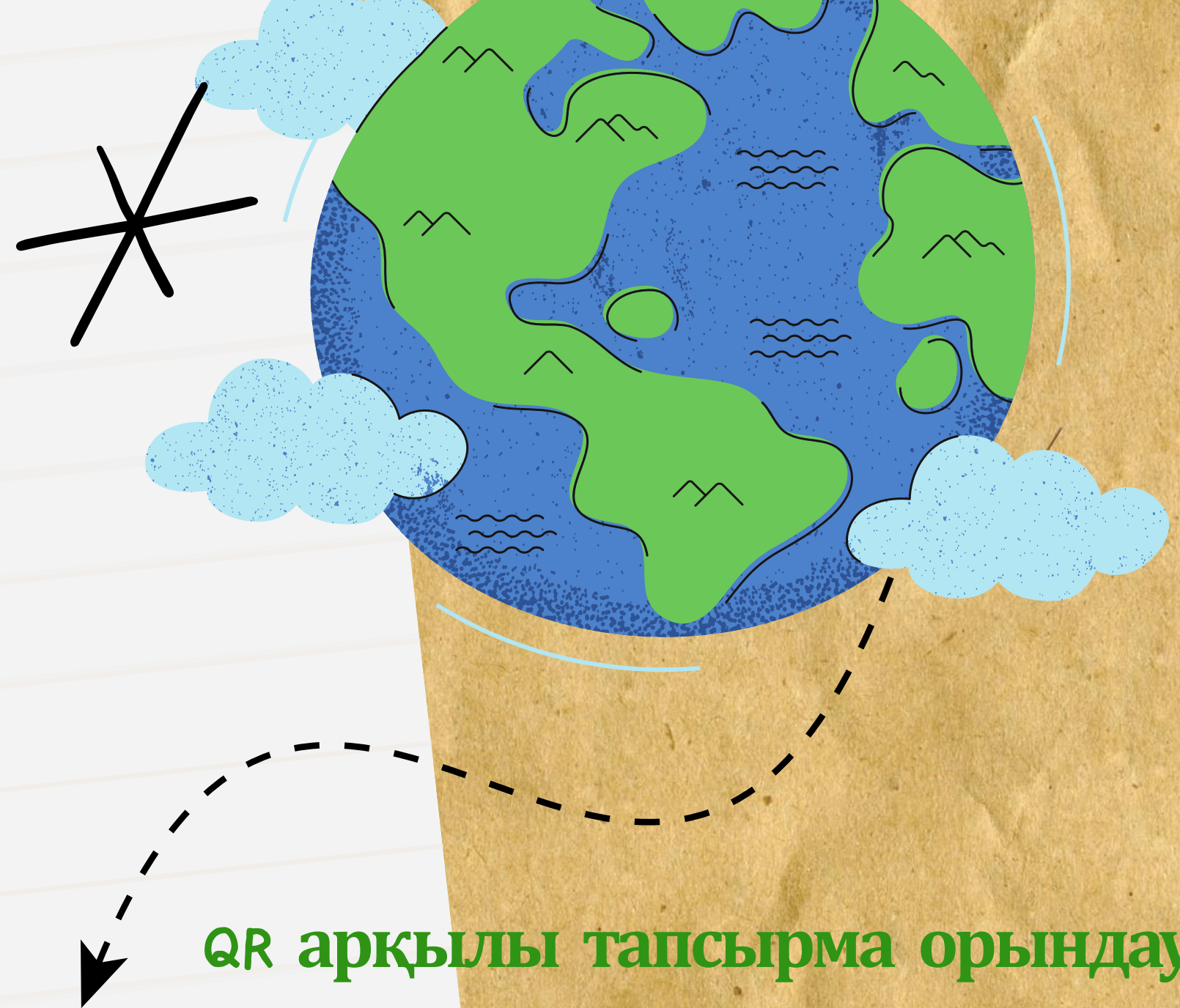
<https://wordwall.net/ru/resource/96408460> с т

«Сен маған, мен саған» әдісі

Оқылым мәтінін QR-код
арқылы оқып, берілген
тапсырманы орында.

QR арқылы тапсырма орындау.

"Дыбыста жасырылған шындық"

Мұхиттағы
толқын мен
қоқыс
арасындағы
үйкеліс дыбысы
(аудио).

Зауыттан шыққан
шудың дыбысы. (аудио)

Бұл қандай орта?
Дыбыстарға қарап, экологиялық
жағдай жақсы ма, әлде нашар
ма?
Бұл жерді қорғау үшін не істеу
керек?

Ормандағы
құстардың
дауысы.
(аудио)

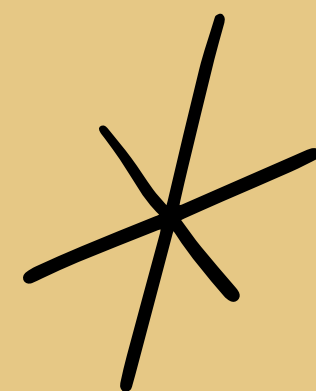
Грамматика. Ережемен танысу

Тапсырма

<https://wordwall.net/ru/resource/96258525>

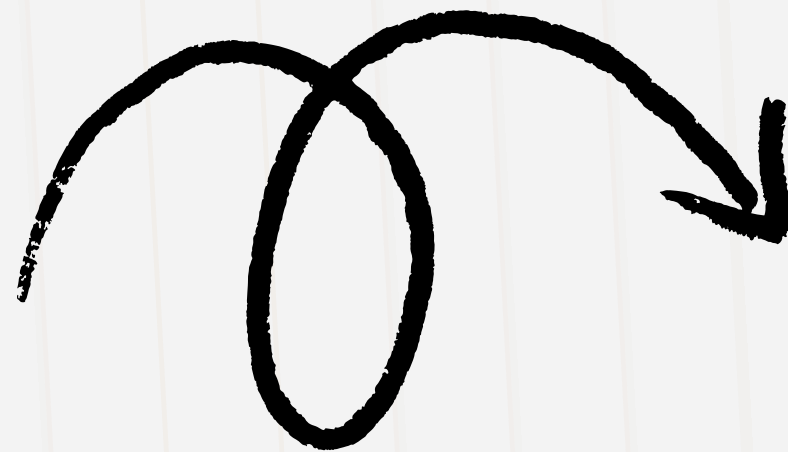

“Сипаттап жаз” әдісі

Тірек сөздер:

ауа,
су,
табиғат,
қалдық,
орман

Немесе

https://padlet.com/diana_150592/my-exquisite-sandbox-4qz5uzxswl2iqzd0

Тапсырма:

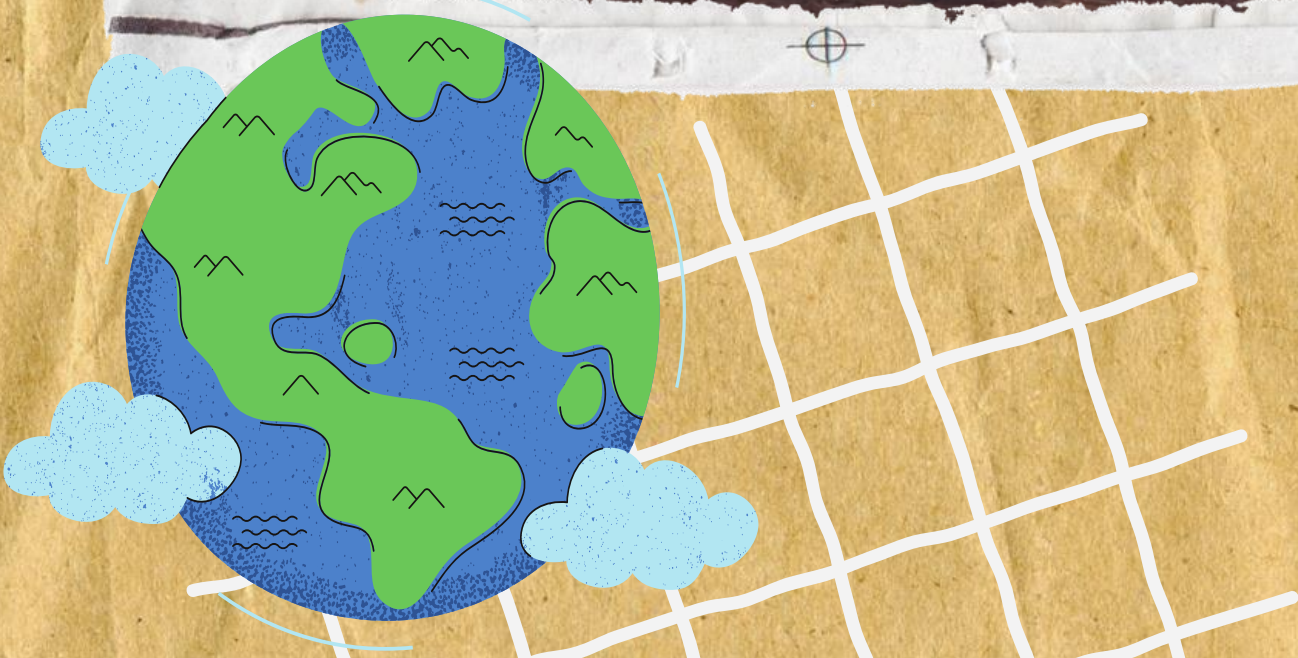
https://padlet.com/diana_150592/my-smart-padlet-galnswc2i02rdrdx

Қалаған суретті таңдап,
пікірінді қалдыр.

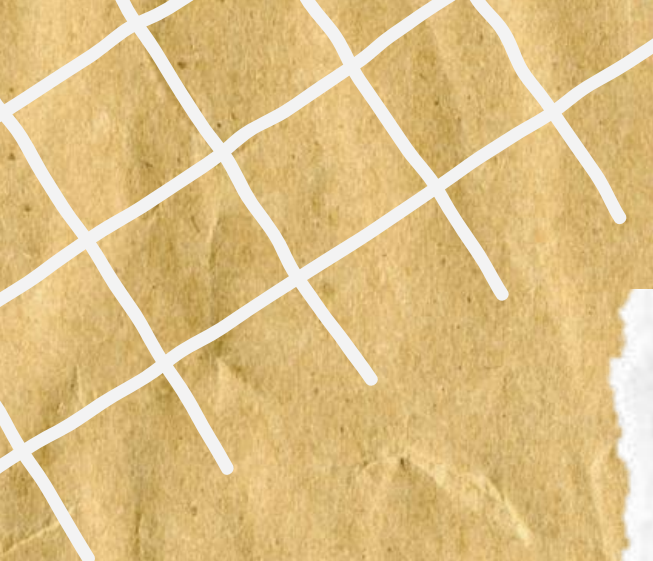

<https://learningapps.org/display?v=pj7996f2n25>

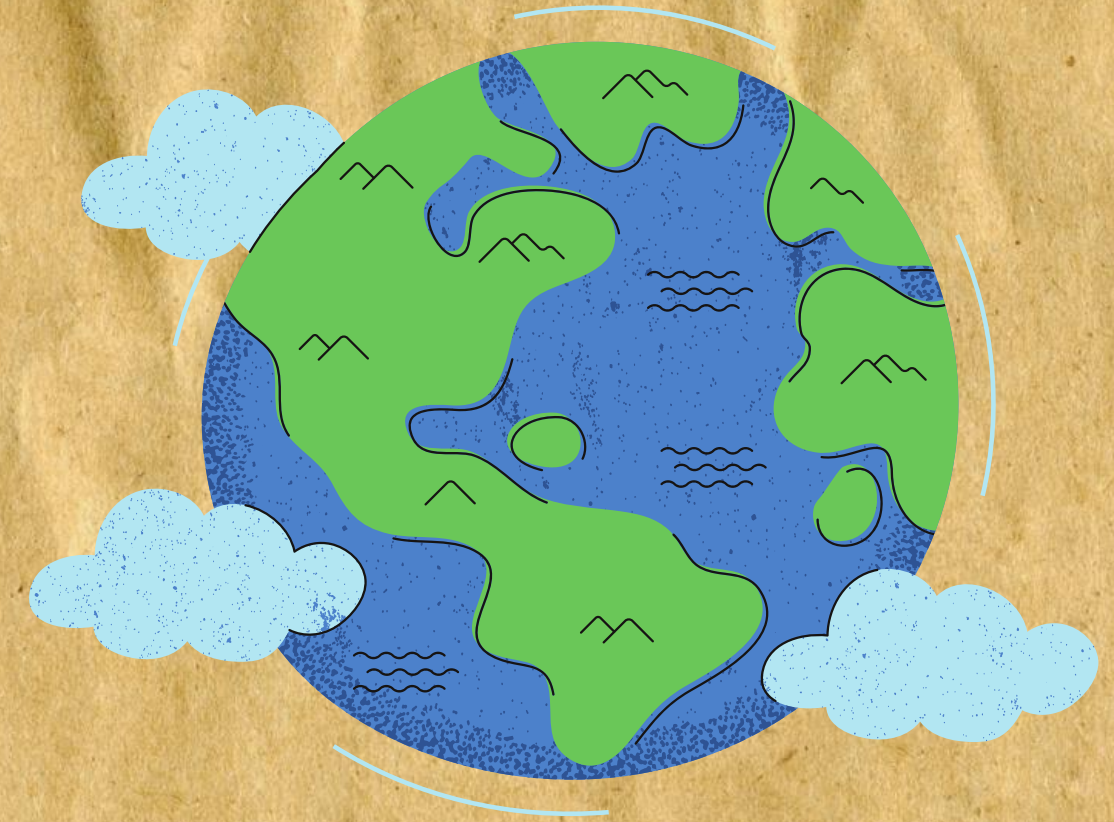
QR-код арқылы мәтінді
тыңдап тапсырманы
орында.

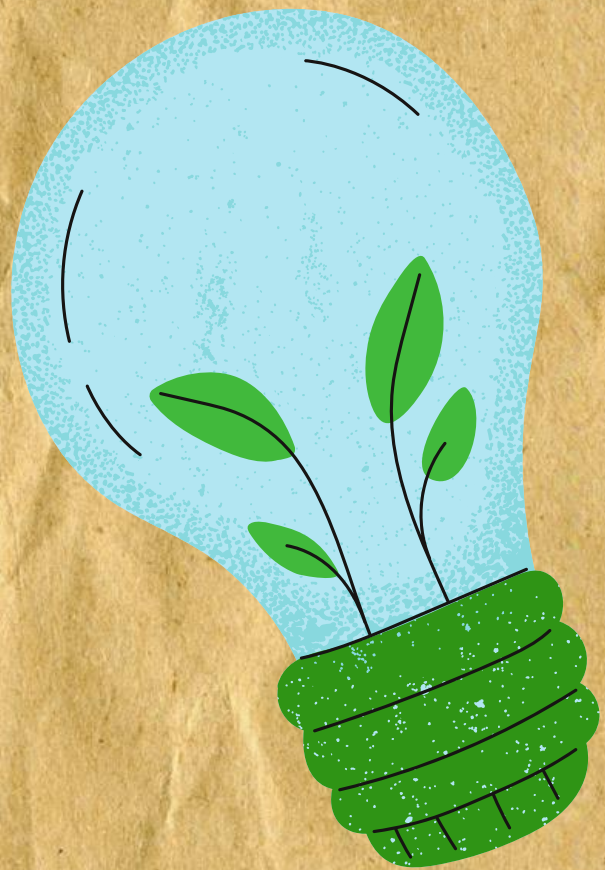
« Табиғат – аманат» тақырыбы бойынша Quizizz
тек сұрақтарды ұсынады, ауызша жауап береміз.

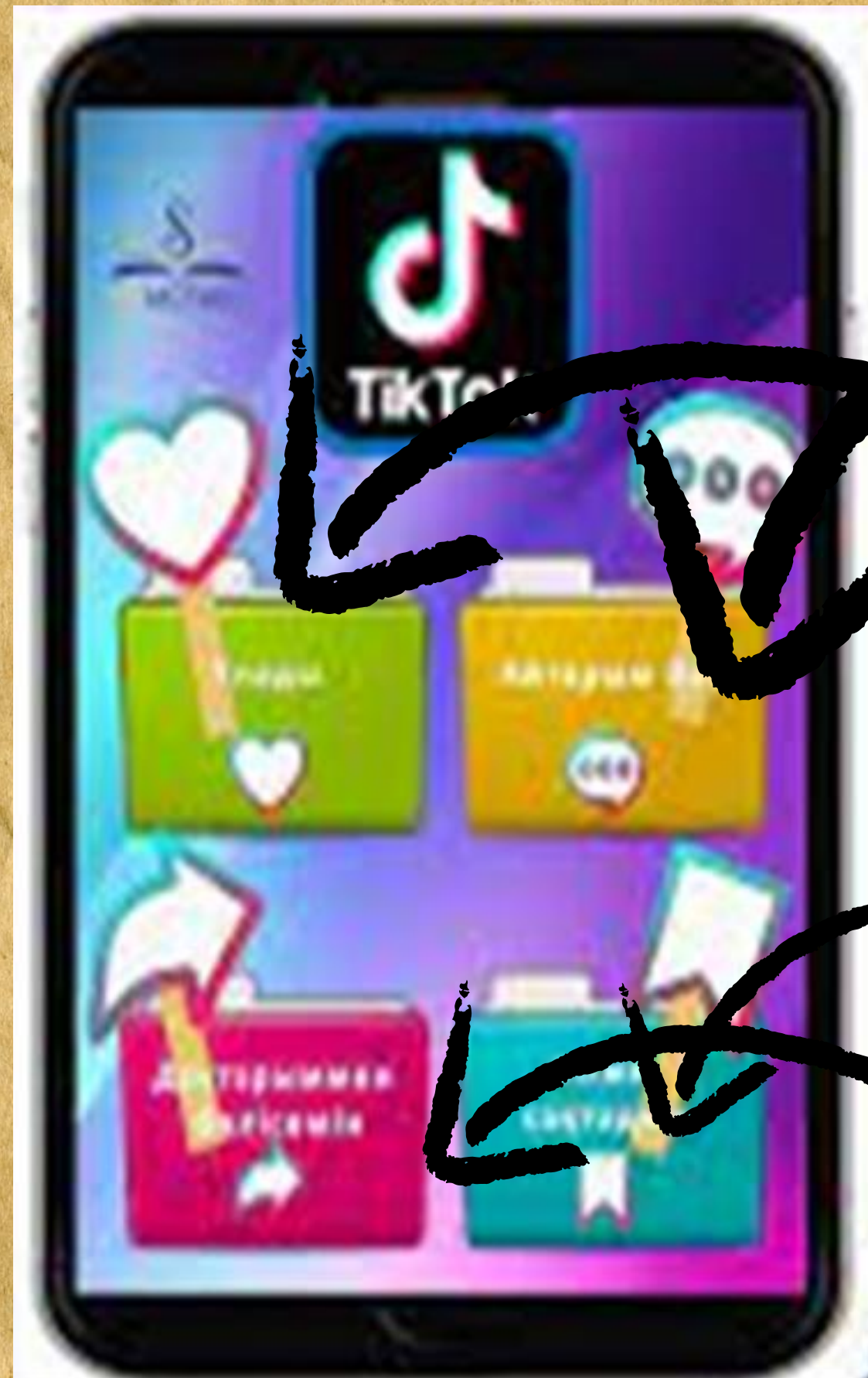
[https://wayground.com/admin/lesson/68abe9fbba872e67103637f6?source=les
son_share](https://wayground.com/admin/lesson/68abe9fbba872e67103637f6?source=lesson_share)

**«Таза ауа –жанға дауа» нақыл сөз бүгінгі күні
қаншалықты өзекті?**

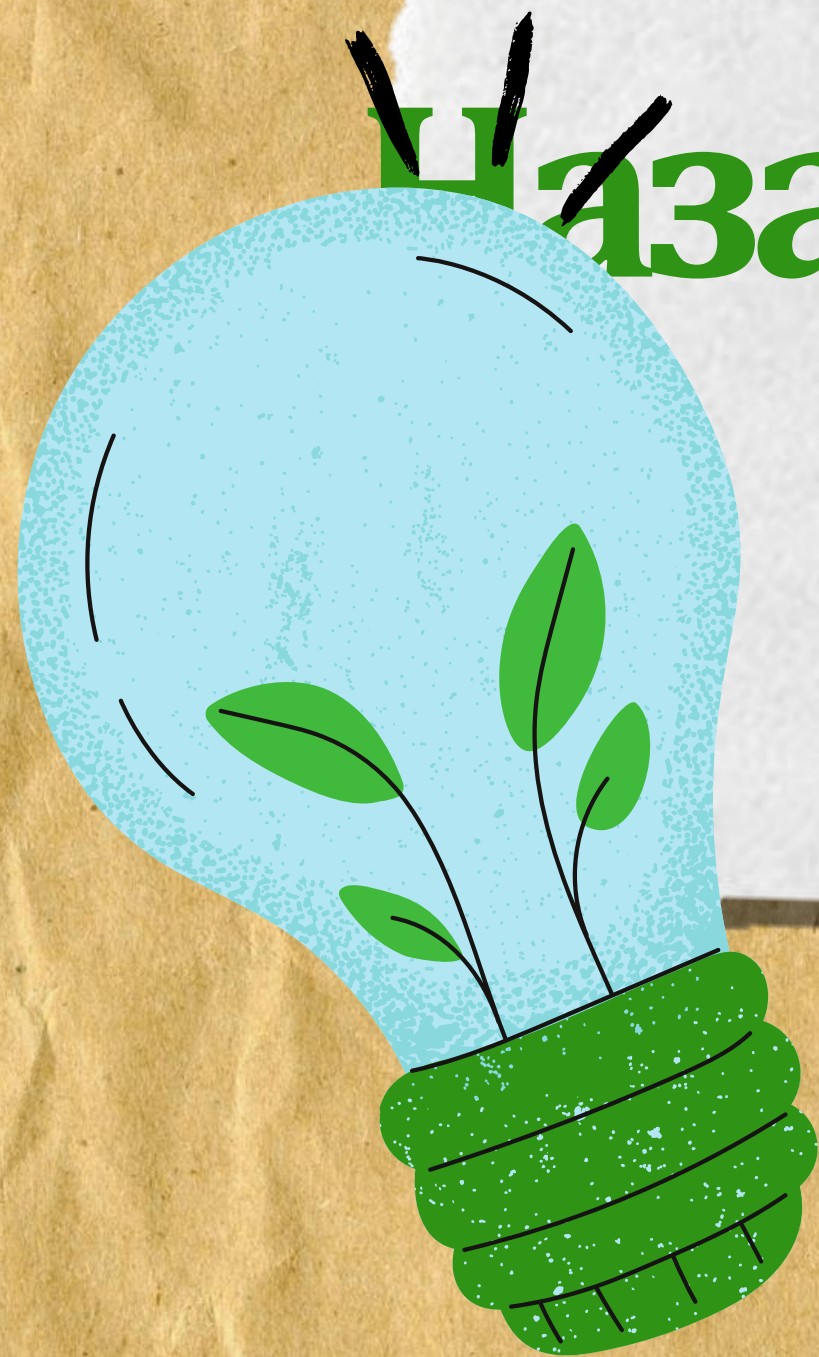
Айтарым бар

Ұнады

Достарыммен
бөлісемін

Есіме
сақтадым

Ғазарларыңызға рақмет!

САБАҚ ҮЛГІСІ

*Қазақ тілі сабағында
заманауи
технологияларды
тиімді пайдалану*

БЛУМ ТАКСОНОМИЯСЫ

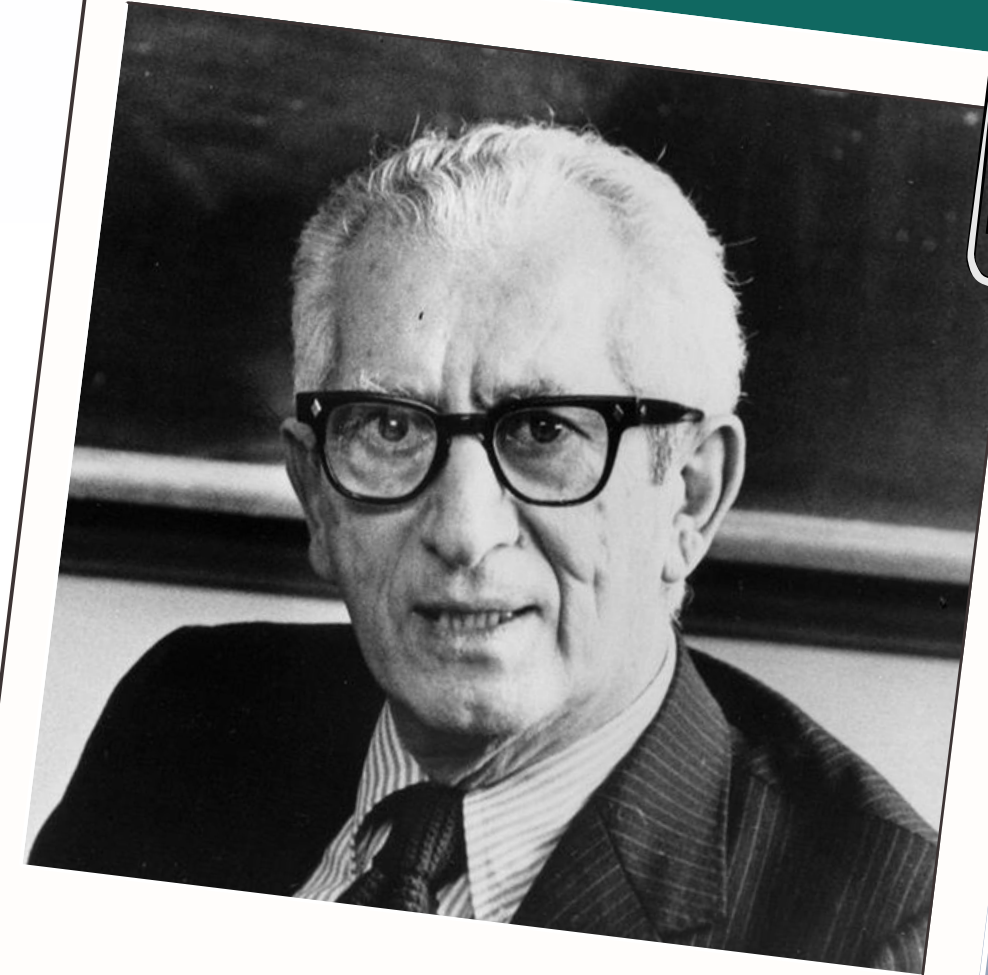
Бенджамин Блум – америкалық оқыту әдістемесінің психологі, Блум таксономиясының авторы

Таксономия

(грекше. *taxis* – орналасу, құрылыс, тәртіп және *nomos* – заң)

Таксономия – (белгілі бір құрылымдағы бірізділігін, реттелігін) құрастыру

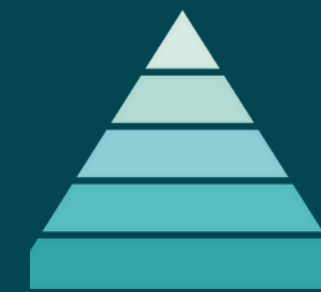
Блум таксономиясының сабақ мазмұнын меңгертудегі мақсаты – оқытудың неғұрлым тұтас нысанын құру

**Бенджамин Блум
(1913-1999)**

БЛУМ ТАКСОНОМИЯСЫНДАҒЫ ОЙЛАУ ДЕҢГЕЙЛЕРІ ҚАРАПАЙЫМНАН КҮРДЕЛІГЕ СӘЙКЕС КЕЛЕДІ

1

БІЛУ

Білу – таным мен ойлау деңгейінің төменгі деңгейі. Бұл деңгей мәліметтерді қайталау немесе тану арқылы есте қалай сақталғанын тексеруге бағытталады, мағлұмат пен деректерді еске түсіреді.

2

ТҮСІНУ

Түсіну – таным мен ойлау деңгейінің орта деңгейі. Жаңа материалдағы білімді түсінгенін анықтау үшін, диалогтық байланыс жасау. Тыңдаушылардың ойларын өзгеше түрде сұрау, болжам жасату.

3

ҚОЛДАНУ

Қолдану – таным мен ойлау деңгейінің орта деңгейі. Бұл деңгей оқу материалын нақты жағдайда және мүлдем жаңа ситуацияда қолдануды меңзейді.

4

ТАЛДАУ

Талдау – таным мен ойлау деңгейінің жоғарғы деңгейі. Оқу материалының құрылымы анық көрінуі үшін оны құрамдас бөліктерге бөлу.

5

ЖИНАҚТАУ

Жинақтау – таным мен ойлау деңгейінің жоғарғы деңгейі. Оқу материалындағы жеке бөлшектерден немесе шашылған дүниелерден жаңа жасауға көмектесу.

6

БАҒАЛАУ

Бағалау – таным мен ойлау деңгейі – жоғарғы деңгей.

“БЛУМ ТАКСОНОМИЯСЫ” ӘДІСІН ҚОЛДАНУДЫҢ НӘТИЖЕСІНДЕ

ОҚЫТУШЫ

ТЫҢДАУШЫ

ҚОРЫТЫНДЫСЫ

Бағыт береді.
Ресурстарды
қолданады.
Тыңдаушыларды
жаңа жағынан
көреді.

Сабаққа
қызығушылығы
артады.
Өзін-өзі
бағалайды.
Топта және
жұпта жұмыс
жасайды.

Тиімді
әдіс-тәсілдерді
қолдану
сабақтың
сапасын
арттырады.

ОҚЫТУДА ТАКСОНОМИЯ НЕ ҮШІН ҚАЖЕТ?

01

Оқытуда мақсаттарды дұрыс
қою үшін

02

Білім алушыларға берілетін тапсырмалар
мен мәселелерді дұрыс құрастыру үшін

03

Бағалаудың дәлме-дәл әдіс-тәсілдері мен
құралдарын құру үшін

04

Оқытудың нәтижесі бойынша
рефлексияны дұрыс жүргізу үшін

*«Адамзаттың табиғатсыз күні жоқ
Мұны айтуға табиғаттың тілі жоқ»*

ЭКОЛОГИЯ

B2

деңгейіне арналған сабақ

Сабақтың мақсаты:	❖ Тыңдаушылардың аузекі сөйлеу тілін дамыта отырып, жаңа тақырыпқа қатысты білім деңгейлерін қалыптастыру;
	❖ Тыңдаушылардың тілдік дағдыларын (оқылым, тыңдалым, жазылым, айтылым) жетілдіру және өз көзқарастарын жеткізе білу қабілеттерін дамыту;
Сабақтың әдіс-тәсілдері:	✓ Блум таксономиясы ✓ сұрақ-жауап ✓ интерактивті әдіс ✓ ЖИ элементтері ✓ wordwall қосымшасы ✓ ой түйіндеу ✓ топтық жұмыс ✓ көрнекілік ✓ салыстыру ✓ «Кім? Не? Қашан? Қалай? Қайда?» стратегиясы
Қолданылатын көрнекі құралдар:	➤ слайд ➤ видео ➤ тірек сызбалар ➤ суреттер ➤ пазл ➤ ментальді карта

МІНДЕТТЕРІ:

✓ қазақ тілінің дыбыстық ерекшелігі, орфография және орфоэпия ережелері, лексикасы, сөзжасамын үйрете отырып, білім жүйесін меңгерту;

✓ тілдік жүйе мен оның амалдарын мәдени-танымдық қатысымдық әрекеттер арқылы; сөйлесім мен қатысымды, күнделікті тұрмыстық сөйлеу жағдаяттарына әңгіме, орта және көлемді мәтіндерді жатық әрі шапшаң оқу дағдыларын игерту;

✓ өмірден алынған, күнделікті өмірдегі фактіге құрылған қарапайым хабарламаларды түсіндіруге қажетті мәліметтерді анықтау;

✓ коммуникативтік, лингвистикалық, әлеуметтік тілдік, дискурстық (монолог, диалог, полилог) түрінде әңгімелеу ерекшеліктерін тереңдету;

✓ тыңдаған мәтіндегі сөздердің айтылу мен жазылуындағы ерекшеліктерді ажырата білу дағдысын қалыптастыру;

✓ тілдік қарым-қатынасқа түсу мақсатындағы тілдік қабілетін, дағды мен біліктілігін дамыту;

✓ тіл үйренушінің сөйлеу қабілетін жаңа технологияларды пайдалана отырып дамыту.

КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР:

✓ тілдік әрекеттер (оқылым, тыңдалым, жазылым, айтылым) арқылы тақырыпты түсінгенін көрсете алады;

✓ ауызекі сөйлеу тілінде қазақ тіліндегі хабарлама, сұрақ-жауап, сұхбат кез келген тақырып аясында түсінгенін анық жеткізеді.

✓ қазақ тіліндегі тіркес түрлерін сөйлем құрастыруды таңдайды;

✓ қазақ тілінің рөлі мен орны туралы, қазақ тіліндегі негізгі сөйлем заңдылықтарын меңгереді;

✓ тыңдалым бойынша түсіндірмелі сипаттағы монолог, диалог түрінде берілген мәтіндегі негізгі ақпаратты түсінеді;

✓ оқылым әрекетінде мәтіннің негізгі идеясын түсініп, оның ішінен өзіне қажетті ақпаратты ала алады;

✓ жазылым әрекетінде берілген мәтіннің мазмұнын оқыған, естіген материалдарымен өз бетінше толықтырады;

✓ айтылым әрекетінде берілген мәтін бойынша сөздік қоры молайып, әңгіме, сұхбат құрады.

Лексикалық минимумды ментальді карта арқылы меңгерту

ҚОРШАҒАН ОРТА

Ауа зат алмасуды арттырады, қан айналымын жақсартады, ағзаның қорғаныс күшін нығайтады, ауруларға қарсылықты күшейтеді. Алайда техника қарыштап дамығалы бері таза ауаға қауіп төніп тұр. Тек адам денсаулығына емес, барлық тіршілікке қауіпті. Қоршаған орта улы қалдықпен, химиялық заттармен ластанғалы бері көптеген ауруларды туғызып, адам өлімін көбейтіп, тіпті климат өзгеріп, ауа райына да тікелей әсер етуде. Түрлі шаң-тозаң ауаға көтеріліп, біз дем алатын ауаны ластайды. Әсіресе, зауыт, фабрикалары бар қалалардағы ауада зиянды заттар көп болатыны мәлім. Түрлі көліктерден бөлініп шығатын улы газдар ауаға тарайды. Деректерге сүйенсек, елімізде 3,5 миллион тонна ауаны ластайтын қалдық бөлінеді екен. Ірі қалалардағы ауаның ластануы қауіпті шегіне жетті. Сырттан қарағанда олардың үстін түтінді тұман басып жатқанын көреміз.

КІМ? НЕ? ҚАШАН? ҚАЛАЙ? ҚАЙДА? СТРАТЕГИЯСЫ

КІМ? НЕ?

Адамдар

ҚАШАН?

техника қарыштап
дамығалы бері

ҚАЙДА?

қоршаған орта

ҚАЛАЙ?

тіршілікке қауіп
туғызды

ГРАММАТИКА

Етістіктің түбірі:

- + - ғалы/-гелі бері;
- + - ғалы/-гелі+қалып етістіктер

- ✓ Көсемшенің бір формасы **-ғалы, -гелі, -қалы,**
- ✓ **-келі** қосымшалары арқылы жасалады.
- ✓ Көсемшенің **-ғалы, -гелі, -қалы, -келі** жұрнақтары жалғанған етістік жіктелмейді.
- ✓ **-ғалы, -гелі, -қалы, -келі** арқылы етістіктің өткен шағы мен келер шағы жасалады.
- ✓ **-ғалы, -гелі, -қалы, -келі** қосымшалары бар көсемшеге **бері** және қалып етістіктер (жатыр, тұр, отыр, жүр) тіркеседі.

- ✓ Мен университетті аяқтағалы бері биыл он бес жыл өтті.
- ✓ Ол үйге келгелі бері ешкіммен сөйлеспеді. **(өткен шақ)**
- ✓ Мен қазір киноға барғалы жатырмын, сен барасың ба? **(келер шақ)**

М
Ы
С
А
Л
Ы

ТАПСЫРМА. Берілген сөздерді –ғалы/гелі, -қалы/келі +қалып етістіктері арқылы түрлендіріп жазыңыз.

Үлгі: Қайта өңдеу – қайта өңде-гелі +жатыр

қайта өңдеу

көбею

зардап шегу

Қызыл кітапқа ену

дабыл қағу

нашарлау

қысым жасау

-ғалы

-гелі

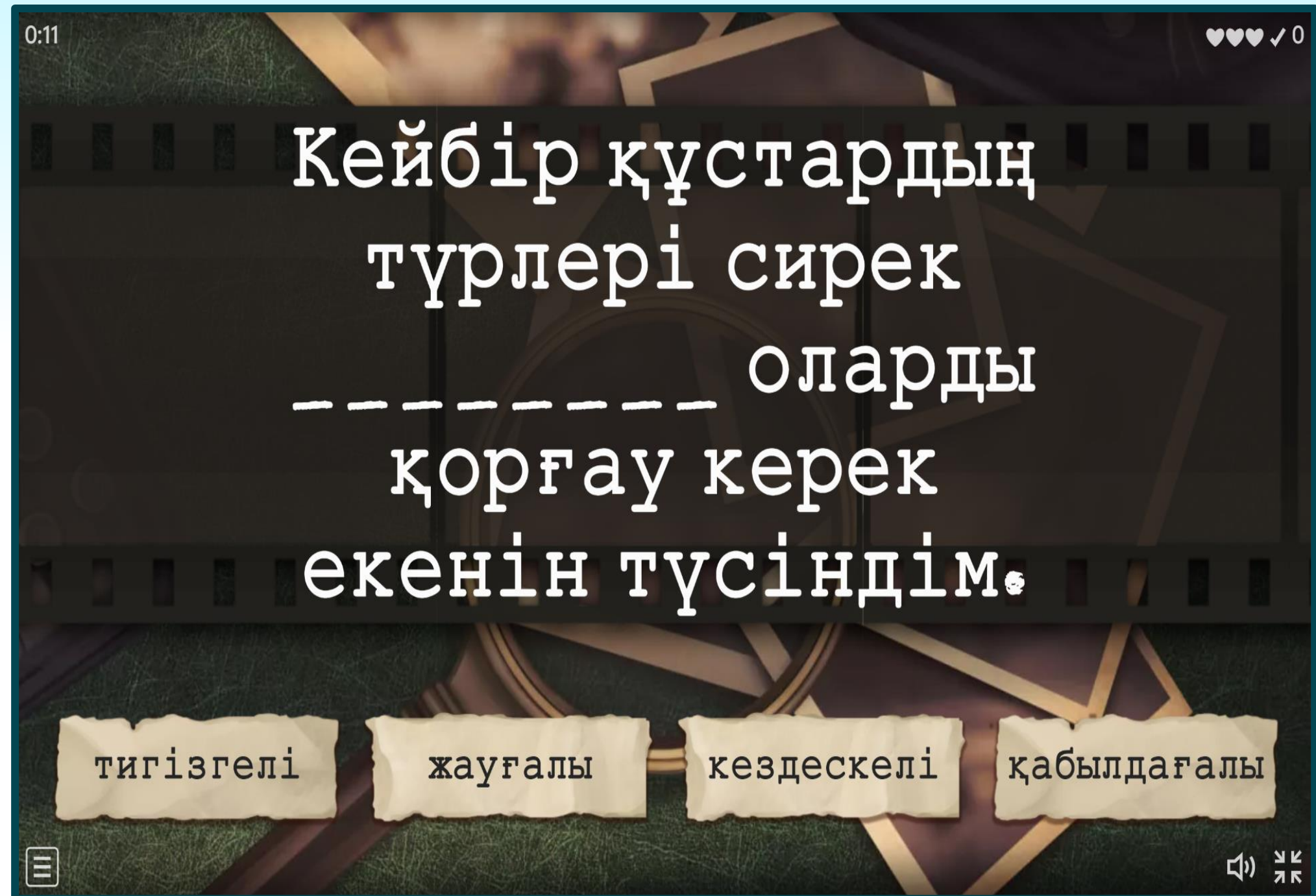
-қалы

-келі

*Келер шақтық көсемшелі
формадағы сөзді табыңыз*

Wordwall қосымшасы арқылы тапсырманы орындаңыз

СІЗ ӨЗ ҚАЛАҢЫЗДЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ЖАҚСАРТУ ҮШІН НЕ ІСТЕГЕЛІ ЖАТЫРСЫЗ?

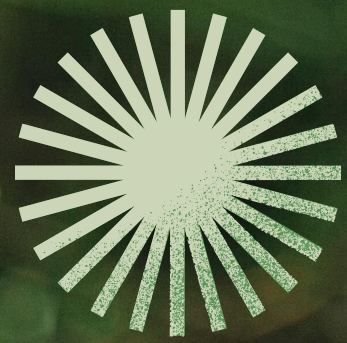

- Жанашыр болу
- Ілгерілеу
- Зардап шегу
- Заңсыз аңшылықпен күресу

*Не істегелі
жатырсыз?*

- Қайта өңдеу
- Мәселені шешу
- Дабыл қағу
- Мәжбүр болу

ТАПСЫРМА

БОС ОРЫНДАРҒА ТИІСТІ СӨЗДЕРДІ ҚОЙЫҢЫЗ.

Қажетті сөздер: өмір, тиімді, қышқыл, табиғи, таза.

Табиғат байлығын тиімді пайдалану

Адам табиғатпен өмір сүреді

Қоршаған ортаны таза ұстау

Күн сайын табиғи байлық азаюда

Атмосферада қышқыл газы көбеюде

КІМ ЖЫЛДАМ?

БЛИЦ-ТУРНИР

Табиғатта:

1 шылым шегуге

2 ішімдік ішуге

3 зиянкестерді тазалауға

4 ағаш отырғызуға

5 өсімдіктерді жұлуга

6 қоқыс тастауға

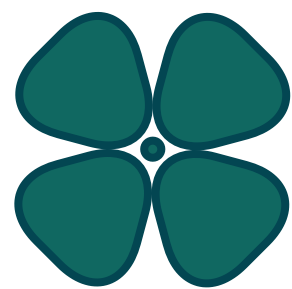
7 табиғатты күтуге

8 аң-құстарды қорғауға

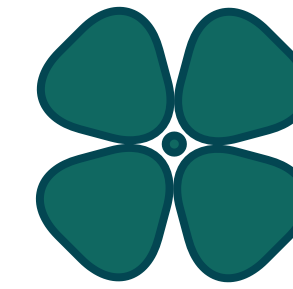
9 табиғатты ластауға

10 от жағуға

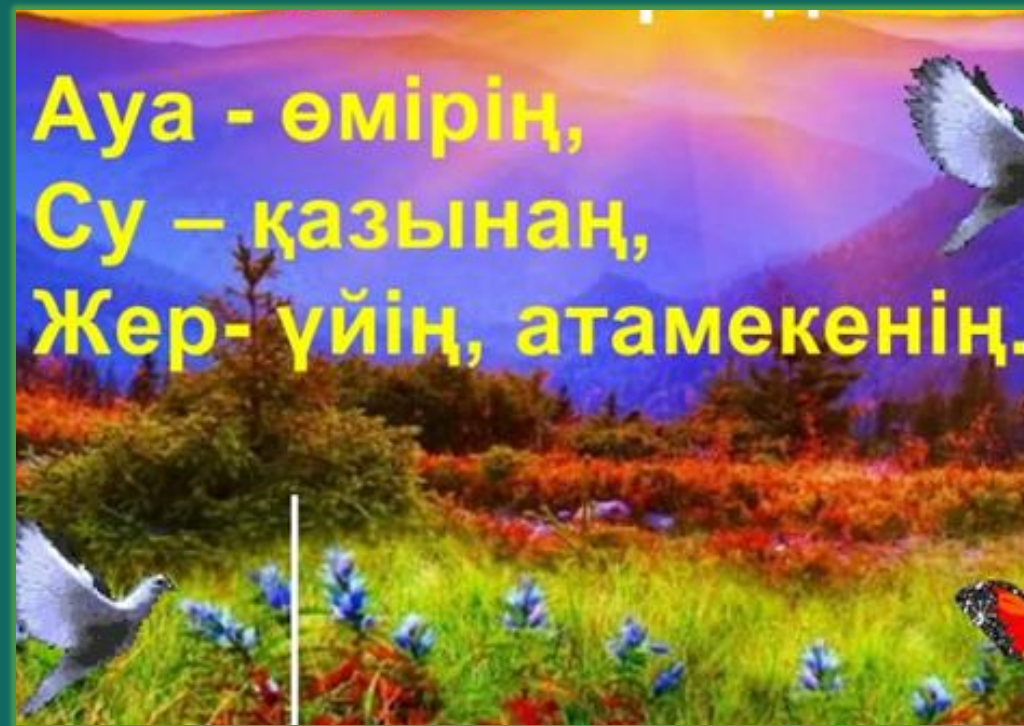

АЙТЫЛЫМ. «Блум таксономиясы» берілген суреттерге байланысты өз ойыңызды білдіріңіз.

Не себепті?

Неге?

Не үшін?

ҚОҚЫСТЫҢ ТАБИҒАТТА БҰЗЫЛУ МЕРЗІМІ

ЕСІҢІЗДЕ БОЛСЫН!

Бұзылу мерзімі
(1 ай)

ҚАҒАЗ

Бұзылу мерзімі
(4 жыл)

АҒАШ ТАЯҚ

Бұзылу мерзімі
(13 жыл)

СЫРЛАНҒАН ТАЯҚ

Бұзылу мерзімі
(1 жыл)

ЖҮНШҰЛЫҚ

Бұзылу мерзімі
(5 жыл)

БІР РЕТТІК ҚАҒАЗ
ЫДЫС

Бұзылу мерзімі
(ешқашан)

ШЫНЫ ШӨЛМЕК

Бұзылу мерзімі
(100 жыл)

ҚАҢЫЛТЫР ҚҰТЫ

Бұзылу мерзімі
(500 жыл)

АЛЮМИНИЙ ҚҰТЫ

Бұзылу мерзімі
(500 жыл)

ПЛАСТИК ШӨЛМЕК

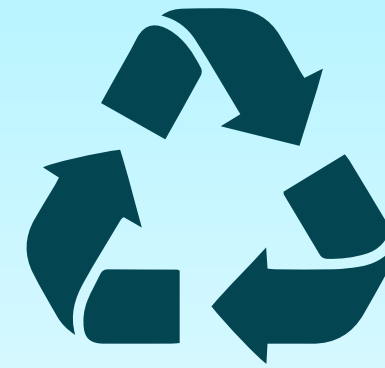
ТЫҢДАЛЫМ

*Тыңдаңыз.
Дұрыс жауапты
таңдаңыз.*

Жағдаяттық тапсырма

*Қоқыстан
бизнес жасауға
бола ма?*

*Егер болса,
қандай бизнес
жасауға
болады?*

*Қазақстанда
қоқысты өңдеу
дамыған ба,
әлде дамымаған
ба?*

РЕФЛЕКСИЯ

Тыңдаушыларға назл құрастыру арқылы
«Қазақстан картасын» шығарту.
Карта құрастырылған соң, шыққан сауалға
жауап ала отырып, бір сөзбен қорыту.

САУАЛ:

Сіз Қазақстан
азаматы ретінде
еліміздің экологиясын
қорғауға қандай үлес
қоса аласыз?

ТАЗА ҚАЗАҚСТАН

САБАҚ ҮЛГІСІ

**АТЫРАУ ОБЛЫСЫ
ТІЛ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ**

**ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА
ЗАМАНАУИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ
ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ**

“Ғылым - тек ізденіс пен еңбектің нәтижесі”

**Қазақ мақал-мәтелдерінің педагогикалық
әлеуетін пайдалану арқылы студенттерді
отансүйгіштікке тәрбиелеу.**

**Мақсаты: Қазақ мақал-мәтелдерінің
педагогикалық әлеуетін пайдалану арқылы білім
алушыларды отансүйгіштікке тәрбиелеу.**

Педагогтің аты-жөні:	Жумагалиева Айгуль Сарсенбаева			
Күні:				
Тобы:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	Бос уақыт-қоғам дамуының көрсеткіші Уақыттың маңызы Уақыт және адам			
Сабақтың типі	Лексикалық тақырыпты меңгерту,сөйлесу дағдыларын дамыту			
Әдісі	Коммуникативтік,интерактивті,топтық,жұптық			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Сабақ тақырыбы бойынша жаңа сөздер мен тіркестерді меңгерту. Уақыттың калірін білуге тәрбиелеу.Уақытты басқару туралы пікір білдіруге,өзіндік ойларын жеткізе білуге,аргумент келтіріп,талдау жасау қабілеттерін дамыту.Тақырыпқа сәйкес,мақал-мәтелдерлі колдануға машықтандыру.Халқымыздың уақыт өлшемдерімен таныстыру.			
Күтілетін нәтиже	Уақыттың калірі туралы түсінеді,пікір айта алады.Өз уақытын пімід жоспарлауға үйренеді.Диалог пен монолог құра алады. Уақытка қатысты жаңа сөздерді,байырғы уақыт өлшемдерін меңгереді.			
Сабақтың барысы.				
Сабақтың кезең уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы	Психологиялық ахуал қалыптастыру. Нейрогимнастика жаттығулары Алдыны білімді еске түсіру (ұжымда) «Паэз» әдісі арқылы өткен сабаққа қатысты сұрақ қою арқылы жаңа сабақты ашу. -Уақыт деген сөзді естігенде ойларыңызға не келеді? -Адам уақытты басқара алады ма? -Сен уақытты қалай басқарасын? -Уақыт немен өлшенеді? Паэздан уақыттың сүреті бейнеленеді. «Жарық көзі» әдісі арқылы топқа бөліну.Оқушылар жарық шамы әдісі арқылы шамның артындағы жасырылған сандарды телефонның жарығының көмегімен тауып,топқа бөлінеді.	«Паэз» әдісі арқылы өткен сабаққа қатысты сұрақ қою арқылы жаңа сабақты ашады. «Жарық көзі» әдісі арқылы топқа бөлінеді.	КБ: бас бармақ арқылы бір-бірін ынталандыру. 	Паэз Жарық шамы
Жаңа сабақ	1.Өміріміздегі ең басты құндылық- уақыт. Адам баласының қолынан керемет дүниелер келеді.Тек уақытты басқару,тоқтау мүмкін емес.Уақыт ешкімді күтпейді,ешкімге бағынбайды.Сол себепті өз сәтімді бағалай білейік! 2.Кошпелі қазақ халқы кошп-кошпен жүргенде уақыт мерізіне қатысты өз өлшемдерін жасаған.Ол замандарда секунд,минут,сағат,күн,ай,жыл деген ұғым атауы болғанымен,оларды дене мүшелері және тағы басқа өлшем біраіктері арқылы шамаляп,болжай білген.Секунд ұғымын: қас қағым,көзді ашып-жұмғанша,кас пен көздің арасында,минутты білдіруге еттісісірп,еттісісірп,шайқайнатпн сөздерін қолданған.Сонымен қатар,мынадай өлшем біраіктерін де зәлі күнге дейін қолданып келеміз:сәске,бесін,ымырт,інір,жеткісарангы 3.Макал- мәтелдермен таныстыру. «Уақыт- алтын» . «Уақытты өткізгенше іске қошо» «Ерте тұрған еркектің бір ісі артық,ете тұрған әйелдің бір ісі артық» 4. Жаңа сөздер мен тіркестер:жету(…минут кетті),калу(…минут қалды),жарым(бір жарым),(дүйсебі),(сейсебі),(сөрсебі), (беісебі), (жума),(сеңбі),(жексеңбі)			Түсіндіру Лексика-грамматикалық минимум,B2 деңгейі, 3. Табиғат бөлімі, 3.5 Уақыт тақырыбы,83 бет

Бірінші	Он қозғау.Айтылым. Топтық жұмыс.«Классер» әдісі. 1-тапсырма 1.Уақытты қалай тиімді пайдалану керек ? 2.Әлеуметтік желі-уақыттың жауы!	Топтық жұмыс.«Классер» әдісі. Екі топта берілген тақырыптарын жасанды интелектің көмегімен ашады.	Жұлдызша арқылы мадақтау Дескриптор: -Классер әдісі арқылы тақырыптың атауын ашады -1 балл -Классер әдісі арқылы түскен тақырыпты қорғайды -1 балл	Классер
	Ұжымдық жұмыс.«Адаскан сөздер» әдісі. 2-тапсырма.WordWall қосымшасын қолдана отырып, оқулықтағы орны ауысып кеткен сөздерді орнына қою. Өмір, бағ-даулет, нәлиді, елен, ғылмау, жүйірк, өкүнүш. Дұрыс жауабы: өмір, бақдаулет, нәлиды, елен, қылмау, жүйірк, өкініш.	Ұжымдық жұмыс.«Адаскан сөздер» әдісі. Тапсырма WordWall қосымшасымен орындалады.	Дескриптор: - WordWall қосымшасын қолданып, сөздерді орнына қояды-1 балл -Сөздер қатесіз жазылады-1 балл КБ:Жүрекше арқылы ынталандыру	WordWall
	3-тасырма.Жазылым. Ғасыр,дәуір,уақыт,жоспар,күнтізбе,шұғылдану,бос уақыт, күн тәртібі, сағат тілі, заман, үлгеру, таңғы ас сөздерін пайдаланып,шағын мәтін құраңыз.Мәтінге ат қойыңыз.	Оқушылар түсінбеген сөздерін ChatGPT көрсетілген сілтемесмен аудармаға салу арқылы керек сөздерін аударып алса болады	-Аудиодағы негізгі ақпараттарды анықтайды -1 балл -Ақпараттарды анықтан,дәптерге жазады-1 балл КБ: Бас бармақ арқылы бір-бірін бағалау 	Лексика-грамматикалық минимум,B2 деңгейі, 3.Табиғат бөлімі, 3.5 Уақыт тақырыбы,84 бет D-id ChatGPT
Соңы	Оқылым тапсырмасы. М.Мақатаевтың «Сағатым қайда,сағатым?»өлеңін мәнерлеп оқу.			Оқулық
	Сиралау тапсырмасы.«3-2-1» әдісі. -3 маңызды ақпарат -Қиындық келтірген 2 мәселе -Тапсырмадағы ұнаған 1 мәселе	«3-2-1» әдісі.3 маңызды ақпаратты айтады.Қиындық келтірген 2 мәселені айтады. Тапсырмадағы ұнаған 1 мәселені айтады.		
	Рефлексия.QR код арқылы оқушылар бүгінгі сабақтан алған әсерлерін жазу. -Менің ойымша... -Себебі... -Мысалы... -Қорыта айтқанда... Қорытынды.	Сабақтан алған әсерлеріне кері байланыс береді.	«QR код» кері байланыс.	QR код

“Пазл”- әдісі

с

ТОПҚА БӨЛІНУ ЖАРЫҚ ШАРЫ ӘДІСІ АРҚЫЛЫ

САБАҚ ТАҚЫРЫБЫ

БОС УАҚЫТ-ҚОҒАМ ДАМУЫНЫҢ КӨРСЕТКІШІ УАҚЫТ ЖӘНЕ АДАМ

B2 ортадан жоғары деңгейге арналған

ЖАҢА САБАҚ

1. Уақыт сөзіне түсінік
2. Қазақы уақыт өлшемдері
3. Мақал-мәтелдер
4. Жаңа сөздер мен тіркестер

МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕР

1. "Уақыт - алтын"
2. "Уақытты өткізгенше іске көш"
3. "Ерте тұрған еркектің бір ісі артық,
ерте тұрған әйелдің бір ісі артық"

ЖАҢА СӨЗДЕР

КЕТУ (... МИНУТ КЕТТІ)
ҚАЛУ (... МИНУТ КЕТТІ)
ЖАРЫМ (БІР ЖАРЫМ)

ДҮЙСЕНБІ
СЕЙСЕНБІ
СӘРСЕНБІ
БЕЙСЕНБІ
ЖҰМА
СЕНБІ
ЖЕКСЕНБІ

ОЙ ҚОЗҒАУ АЙТЫЛЫМ КЛАСТЕР ӘДІСІ

1. УАҚЫТТЫ ҚАЛАЙ ТИІМДІ
ПАЙДАЛАНУ КЕРЕК?
2. ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІ-
УАҚЫТТЫҢ ЖАУЫ!

ҰЖЫМДЫҚ ЖҰМЫС АДАСҚАН СӨЗДЕР ӘДІСІ

С

ЖАЗЫЛЫМ

**ҒАСЫР, ДӘУІР, УАҚЫТ, ЖОСПАР, КҮНТІЗБЕ,
ШҰҒЫЛДАНУ, БОС УАҚЫТ, КҮН ТӘРТІБІ,
САҒАТ ТІЛІ, ЗАМАН, ҮЛГЕРУ, ТАҢҒЫ АС**

**СӨЗДЕРІН ПАЙДАЛАНЫП, ШАҒЫН МӘТІН
ҚҰРАҢЫЗ.
МӘТІНГЕ АТ ҚОЙЫҢЫЗ.**

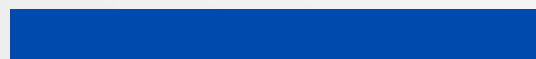

ТЫҢДАЛЫМ

adip
in

consectetur
od tempor

ОҚЫЛЫМ

**МҰҚАҒАЛИ МАҚАТАЕВ-
САҒАТЫМ ҚАЙДА САҒАТЫМ?**

**ҚАЛҒАН БА ТАҒЫ ТАҢ АТЫП?!
ЖАЙҒАН БА ЖАСЫЛ ҚАНАТЫН?!**

**ТАУСЫЛМАС МЕНІҢ ТАҒАТЫМ
СОҚ, СОҚ, СОҚ, МЕНІҢ САҒАТЫМ ..**

САРАЛАУ ТАПСЫРМАСЫ “3-2-1”- әдісі

- 3 маңызды ақпарат
- 2 қиындық келтірген мәселе
- 1 ұнаған мәселе тапсырма бойынша

РЕФЛЕКСИЯ

Қолданылған ЛГМ сілтемесі:

- 1)Лексика-грамматикалық минимум,В2 деңгейі,
3.Табиғат бөлімі, 3.5 Уақыт тақырыбы, 83 бет
- 2)Лексика-грамматикалық минимум,В2 деңгейі,
3.Табиғат бөлімі, 3.5 Уақыт тақырыбы, 84 бет

САБАҚ ҮЛГІСІ

ДЕНСАУЛЫҚ – ЗОР БАЙЛЫҚ

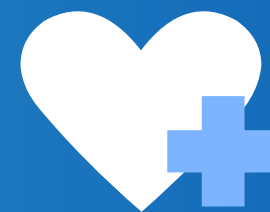
Жаңа сөздөр

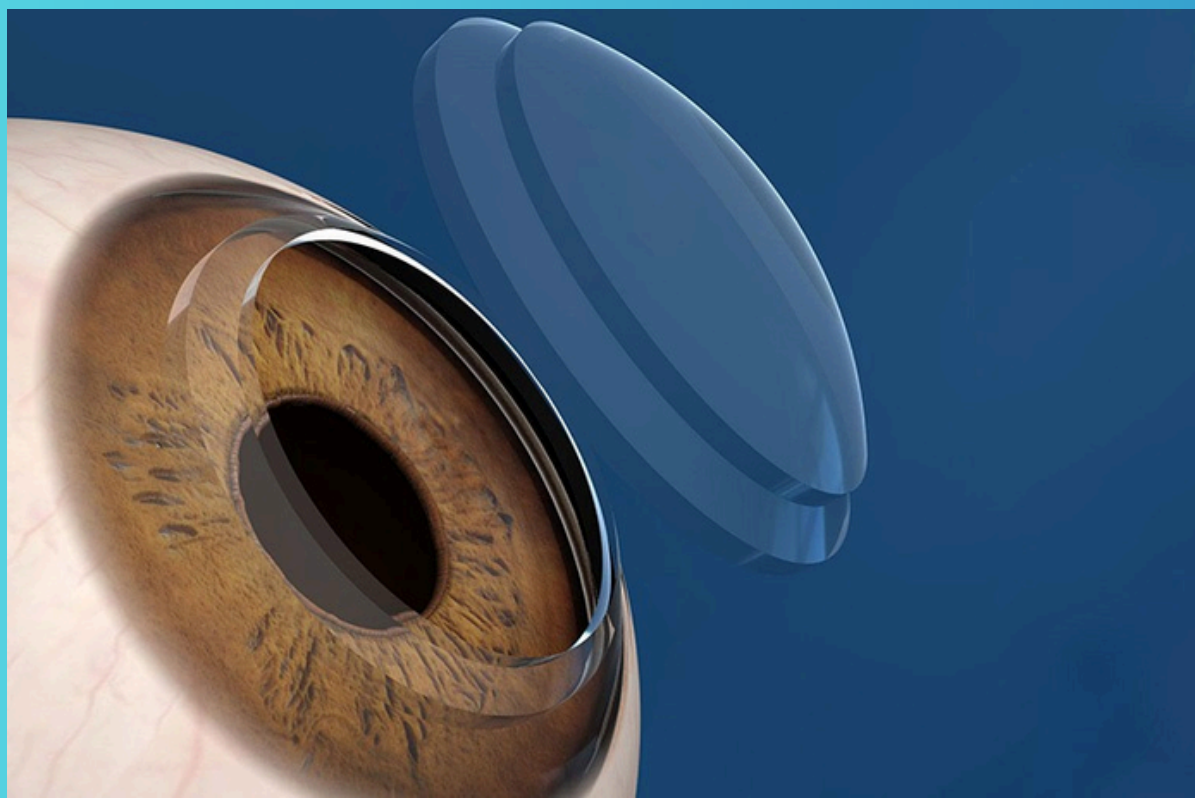

бас сүйөк – череп

дене – тело

қасаң қабақ – роговица (глаза)

жүйке – нерв

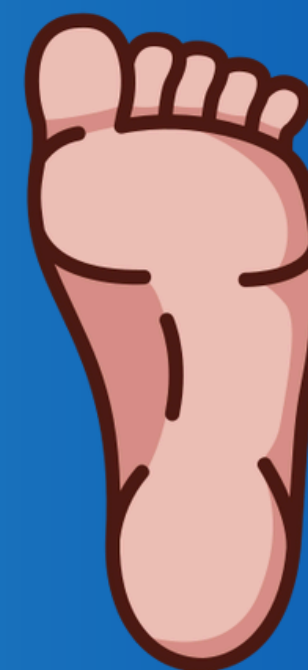
саусақ – палец

тырнақ – ноготь

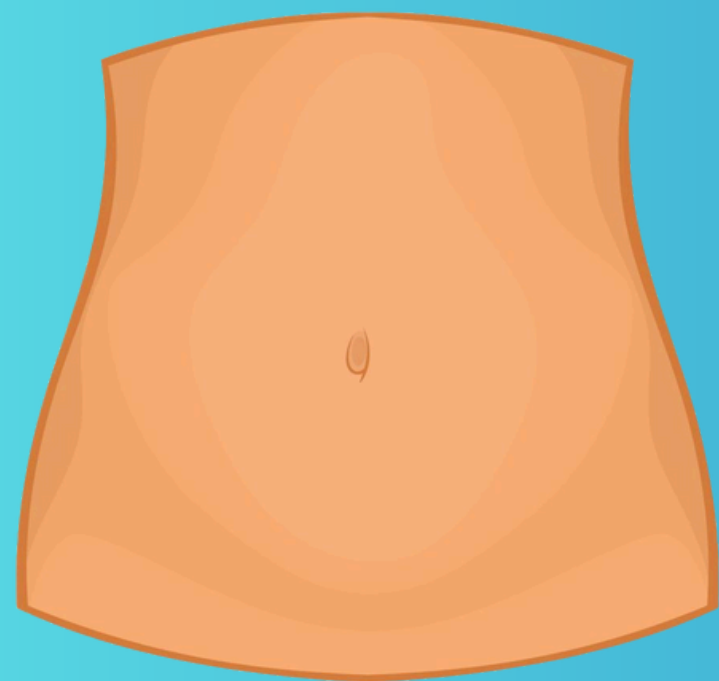
алақан – ладонь

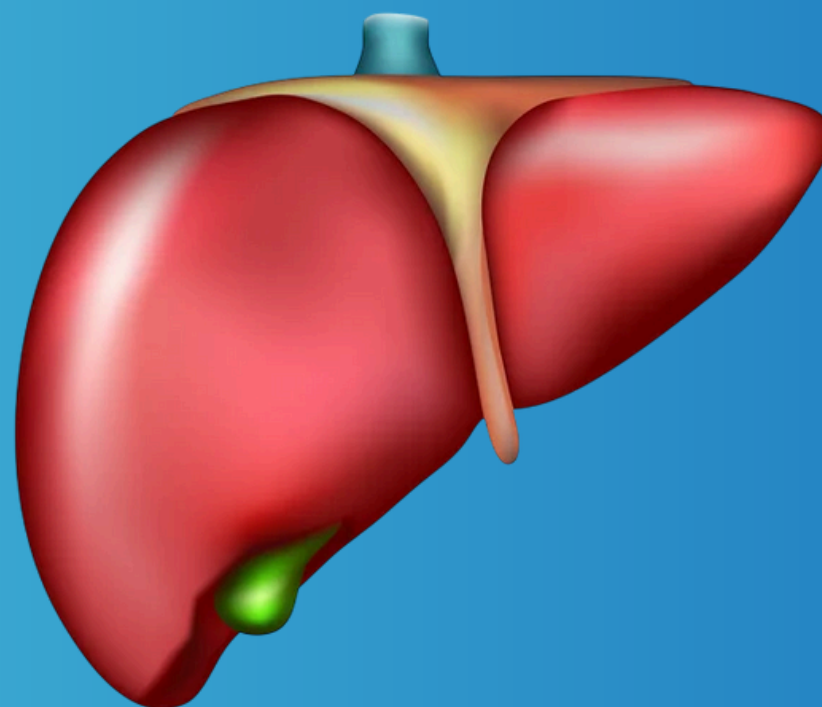
табан – ступня

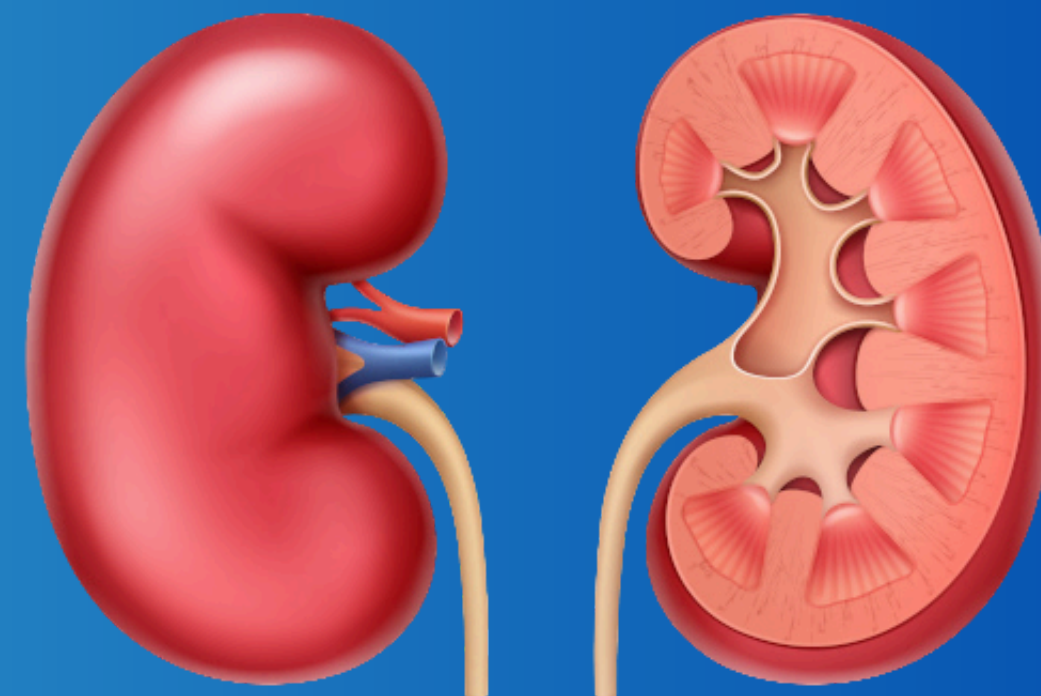
білек – зап'яст'є

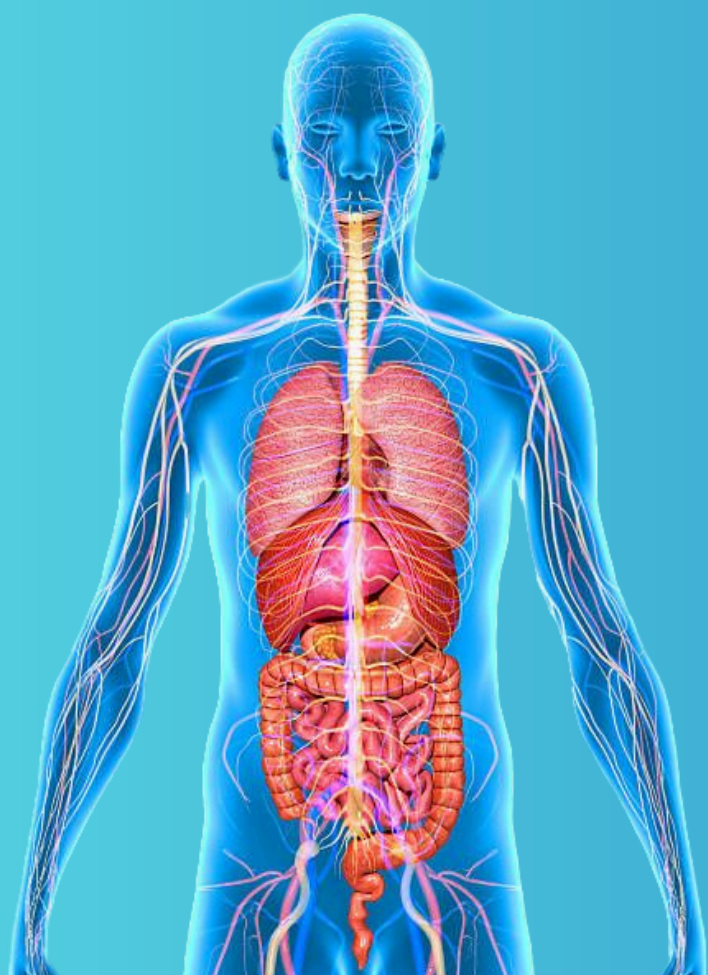
кіндік — пупок

бауыр — печень

бүйрек — почка

ағза – организм

түшкіру – чихание

сырқат – болезнь

тұншығу – задыхаться

улану – отравление

тұмау тию – простудиться

Медициналық терминдер:

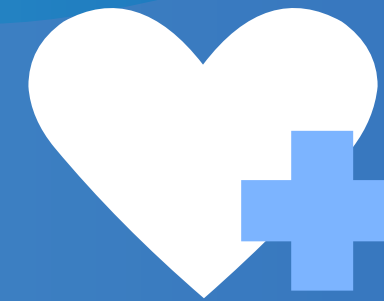
Фермент — бұл ағзадағы химиялық реакцияларды тездететін ақуыз.

Жасуша — тірі ағзаның ең кіші құрылымдық және қызмет атқаратын бірлігі.

Галлон — бұл сұйықтықтың көлемін өлшейтін бірлік.

Бактерия — бұл өте ұсақ, микроскоппен ғана көрінетін біржасушалы тірі ағза.

Умбиликус — кіндіктің ғылыми атауы.

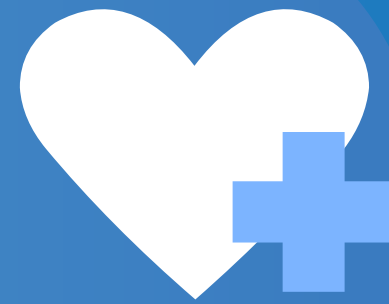
1- тапсырма сілтеме

Грамматикалық тақырып:

Модаль сөздер

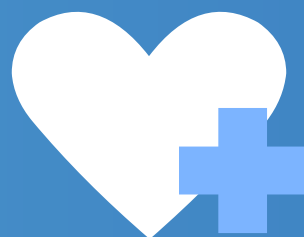
(иә, жоқ, керек, тиіс)

Модаль сөздер (модальды етістіктер) — іс-әрекеттің мүмкіндігі, қажеттілігі, рұқсат не тыйым сияқты мағыналарын білдіретін сөздер не сөз тіркестері.
Мысалы: Бұл жерде ойнауға болмайды.

Мысалы

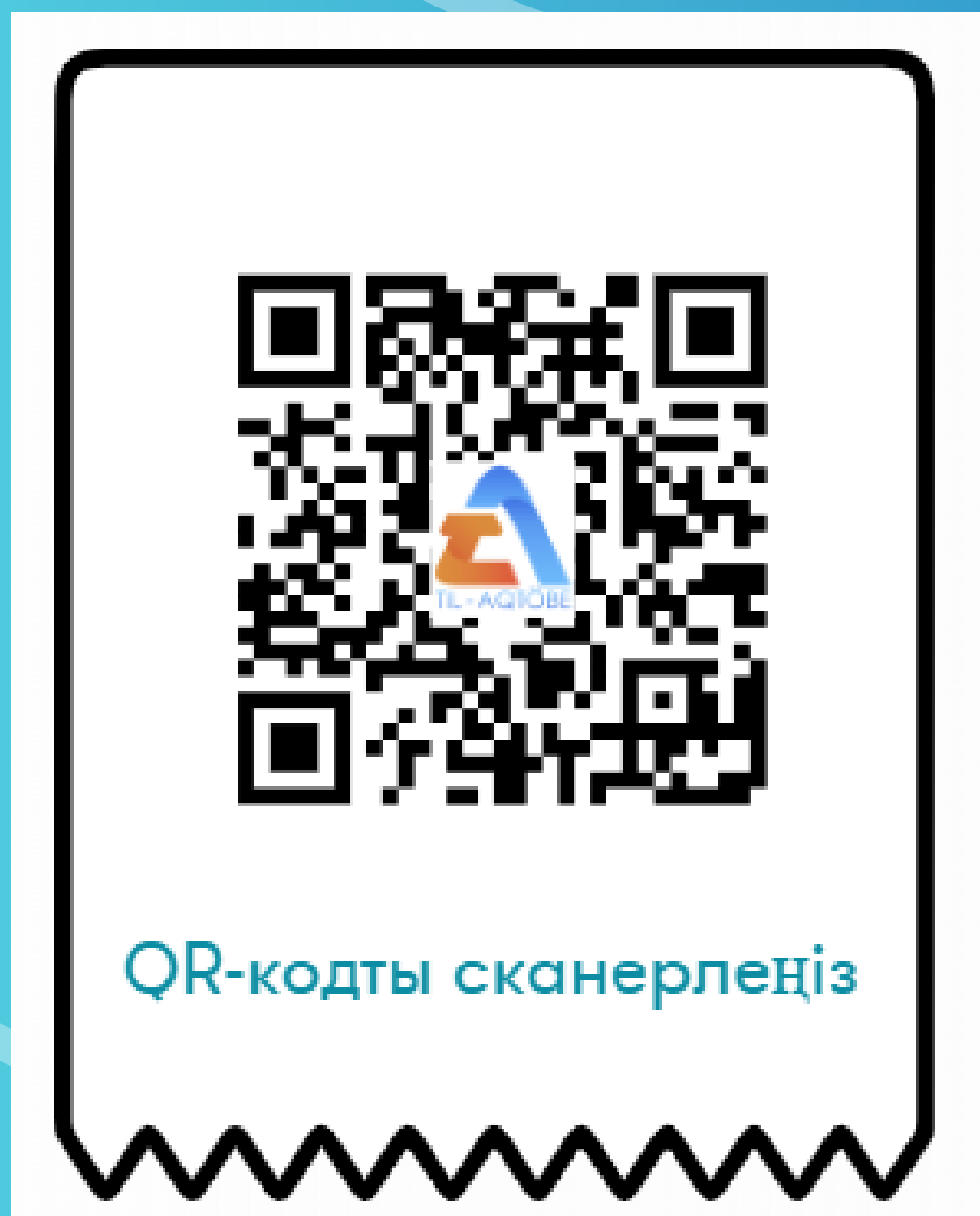
керек;
Сен күніне 2 литр
су ішу керек.

қажет емес;
Дәрі-дәрмектерді өз
бетіңше қабылдап
қажет емес.

болмайды;
Тәттіні көп жеуге
болмайды.

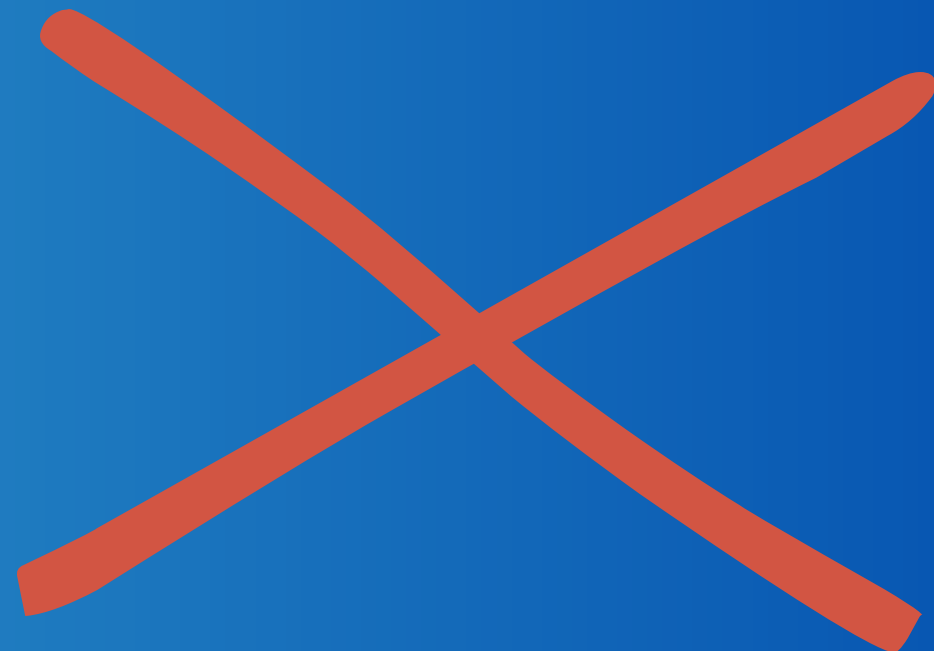
тиіс;
Адам күнде
кемінде 7 сағат
ұйықтауға *тиіс*.

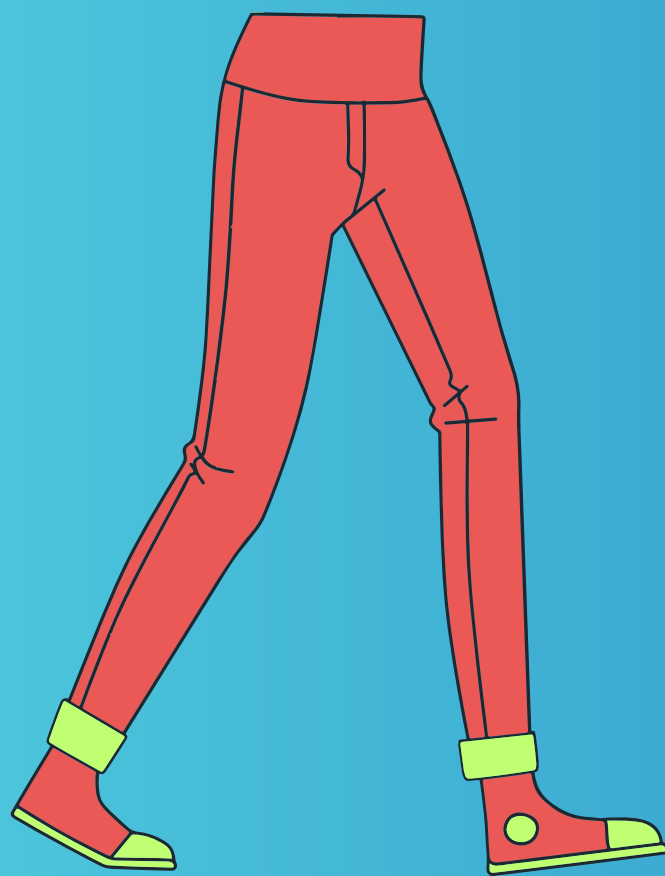

2-тапсырма

Қайрат Нұртас
“Ауырмайды жүрек”

2

ekey

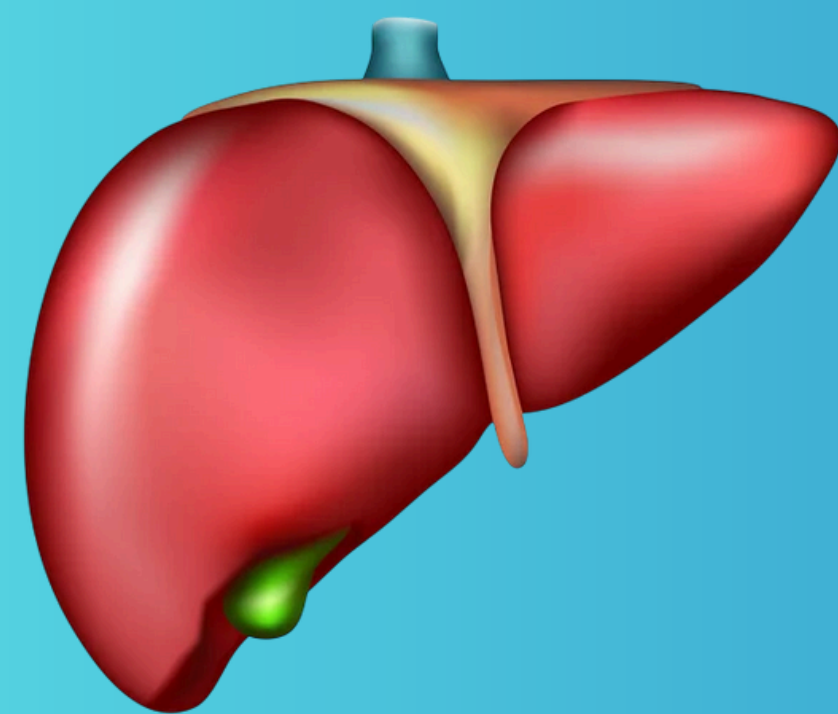
Әлиғазы Төртқара
“Аяқта екеу, қолда екеу

1

Нұрболат Абдуллин
“Қолдарыңнан бір кесе шәй ішкім келеді”

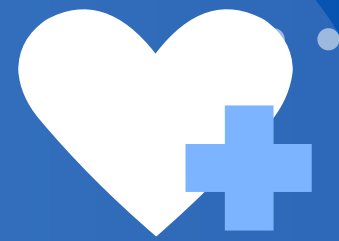
1

бөлек

Бекзат Құнанбай
“Бауыр керек”

Диалог

Анар: Күн сайын спортпен шұғылдандудың маңызы бар ма?

Мұрат: Иә, бұл өте маңызды. Аптасына кемінде үш рет спортпен айналысу керек.

Анар: Бірақ кейде уақытым болмайды. Осындай жағдайда не істеу керек?

Мұрат: Қысқа жаттығулар жасауға болады, немесе таза ауада серуендеу қажет.

Анар: Жақсы кеңес, рақмет! Ал дұрыс тамақтану қаншалықты маңызды?

Мұрат: Ол өте маңызды, себебі дұрыс тамақтанбаса, денсаулық нашарлауы мүмкін.

Диалог құрастырыңыз

Кері байланыс

Түсінікті әрі
қызықты болды

Сабақ үшін
рақмет!

Өзгелермен
бөлісемін

Барлығы түсінікті

Маған әзірше
қиын

Маған өте
қиын!

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАҚМЕТ!

САБАҚ ҮЛГІСІ

Бұқаралық ақпарат құралдары

Ілесбай Ұлбосын

Сабақтың мақсаты

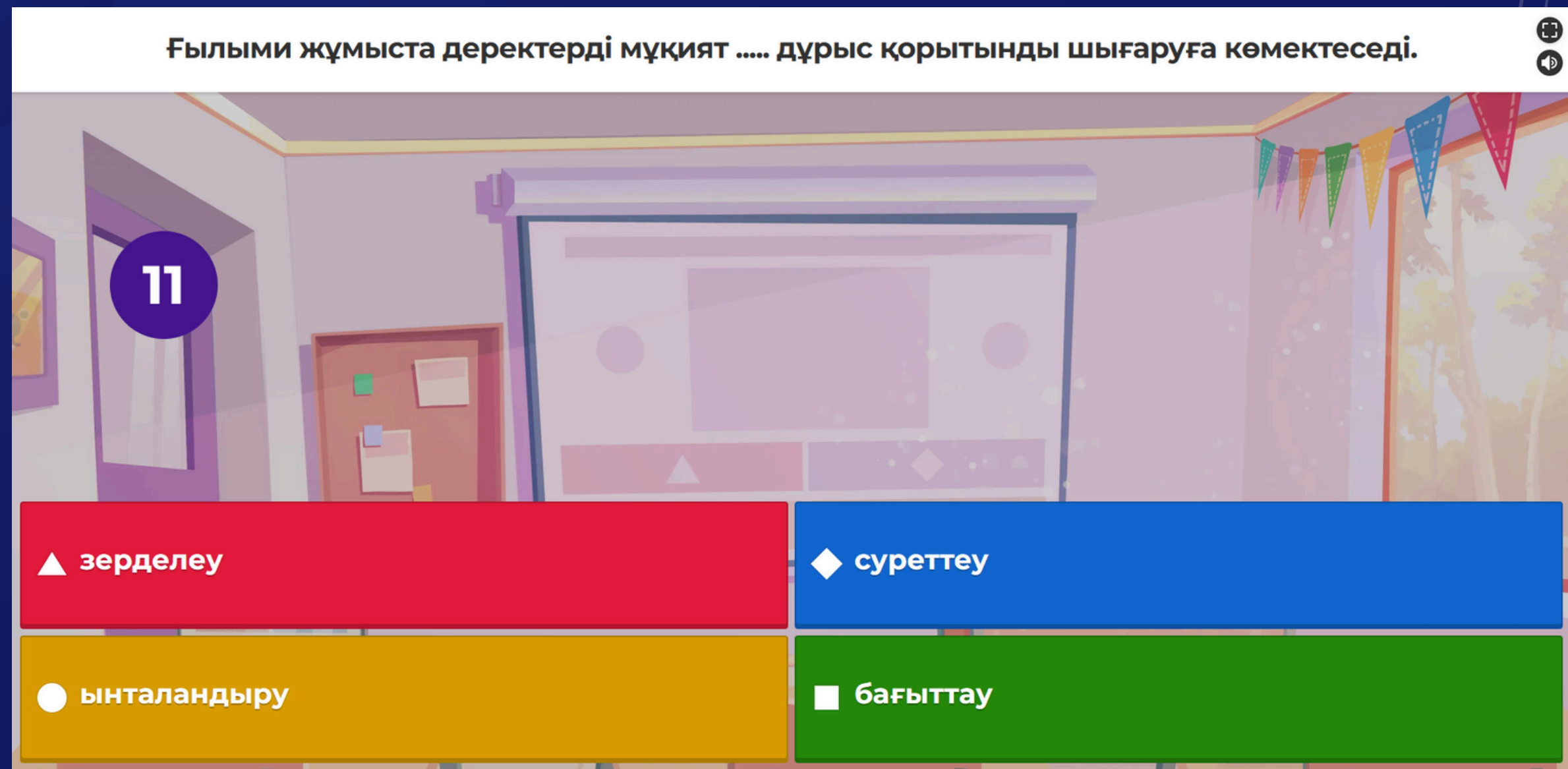
БАҚ тақырыбындағы сөздік қорды қолдану. Ақпаратты іріктеп, талдап, ұсыну машығын дамыту. Жобалық тапсырмалар арқылы тыңдалым, оқылым жазылым, сөйлесімді дамыту.

Сабақтың әдісі

Тапсырмаға негізделген оқыту (Task-based learning)

Үй тапсырмасы

Өткен тақырыпты еске түсіру үшін “Kahoot” платформасы арқылы берілген тапсырманы орындаңыз

Ой шақыру

1) Сіз қандай ақпарат көздерін жиі қолданасыз?

2) БАҚ-тың басты мақсаты қандай деп ойлайсыз?

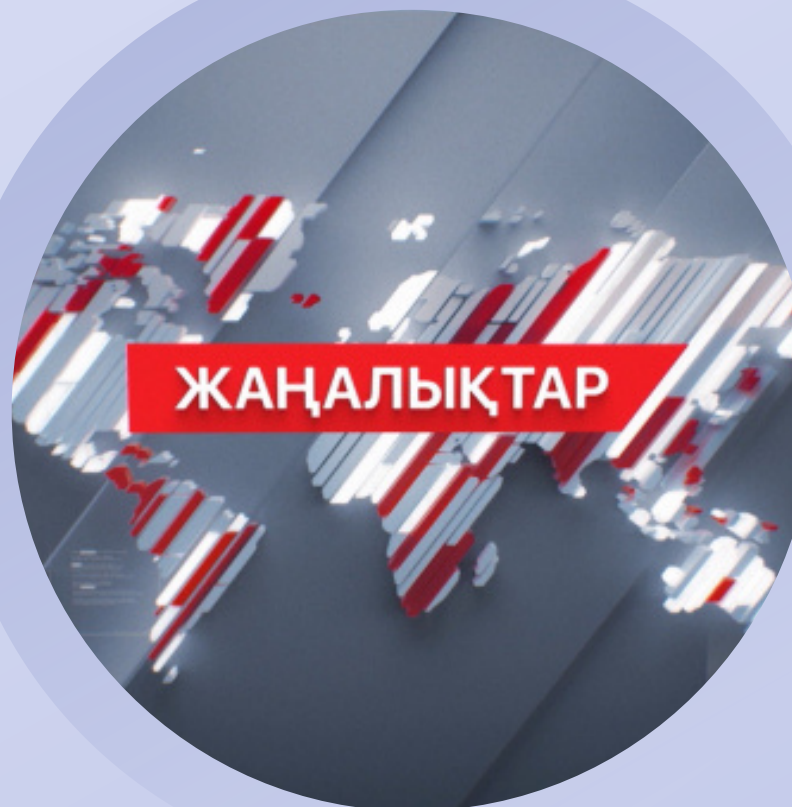
3) БАҚ қоғамды басқаруға әсер ете ала ма?

4) Әлеуметтік желілер дәстүрлі БАҚ-тың орнын баса ала ма?

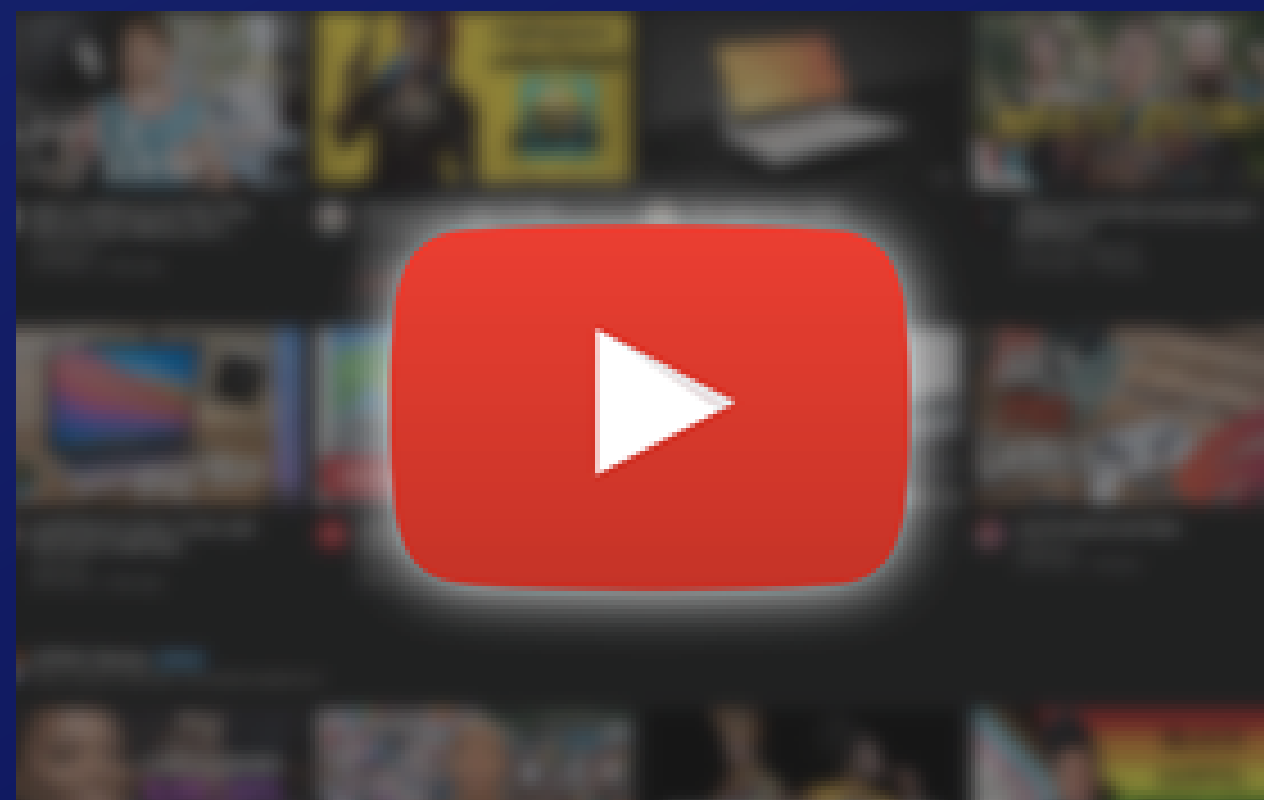

2) БАҚ-тың басты мақсаты қандай деп ойлайсыз?

ТЫҢДАЛЫМ

QR-код арқылы «Баспасөз – Ұлттың үні, рухтың
жыры» атты ақпараттық хэблайнды тамашалаңыз

І-тапсырма. Бейнероликте кездескен сөздерге
“Sozdikqor.kz” платформасын пайдалана отырып анықтама
беріңіздер
<https://sozdikqor.kz/>

ЛГМ В ₂ ДЕҢГЕЙІ, 74-БЕТ	Баспасөз	...
	Баспа	...
	Мұқаба	...
	Бостандық	...
	Қолжазба	...
	Оқырман	...

Бейнероликке қатысты тапсырмаларды орындаңыз

Автордың басты
уәжін 1 сөйлеммен
жеткізіңіз

Қоғам үшін
баспасөздің 3
пайдасын атаңыз

«Бостандық» ұғымын
өз сөзіңмен
түсіндіріңіз

Сұрақтарға жауап беріңіз

1

Газет дизайнында қандай элементтер маңызды деп ойлайсың? Неге?

2

Сіздің ойыңызша, неге адамдар қарапайым қаріптермен жазылған мәтінді жеңіл қабылдайды?

3

Егер сен газет дизайнері болсаң, оқырман саны күрт азайса, қандай өзгерістер енгізер едің?

4

Дизайн күрт өзгерсе, бұл оқырманға қалай әсер етуі мүмкін?

ОҚЫЛЫМ

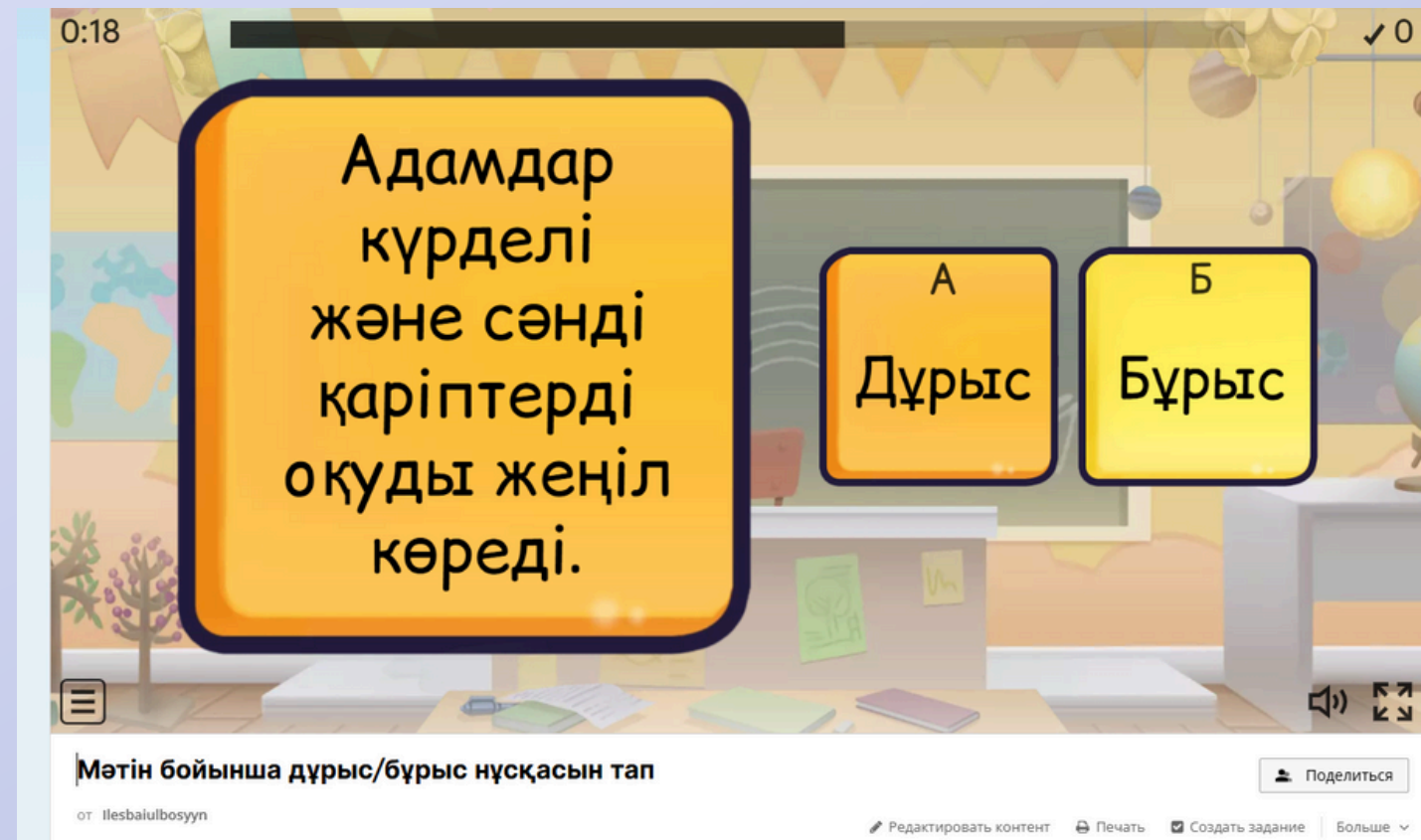
Мәтінді оқыңыз

Әлемге әйгілі дизайнер Марио Гарсия газет дизайнының басты мақсаты – ақпаратты ықшам әрі көрнекі түрде ұсыну екенін айтады. Қаріптер, суреттер, иллюстрациялар мен бағаналар дұрыс үйлесім тапса, оқырманды тартып, ақпаратты жеңіл қабылдауға көмектеседі. Дизайн – бұл өнім емес, процесс, ол көзге түспей, бірақ ұтымды болуы керек. Газет элементтері – тақырыптар, мәтін, арақашықтық, суреттер – барлығы бір жүйеде қарастырылуы тиіс.

Оқырмандар белгілі бір безендіруге үйреніп қалады, сондықтан күрт өзгеріс теріс әсер етуі мүмкін. Газеттің оқылуына қаріп пен оның сапалы басылуы тікелей әсер етеді. Адамдар қарапайым әрі көзге жеңіл қаріптермен жазылған мәтінді оңай қабылдайды. Егер қаріп дұрыс таңдалса және безендіру үйлесімді болса, оқырман жаңалықты тез қабылдайды. Тіпті, оқырмандарға қаріп таңдау мүмкіндігін беру – олардың сенімін арттырудың бір жолы.

(Мәтін Т.Самуратова, Н.Адалбек
«Еліміздегі бұқаралық ақпарат құралдарының
маңызды мәселелері» атты мақаласынан алынды)

“Wordwall” платформасы арқылы мәтін бойынша берілген ақпараттың дұрыс-бұрыстығын анықтаңыз

Сұрақтарға жауап беріңіз

- 1) Марио Гарсия газет дизайны туралы не дейді?
- 2) Неліктен қаріптің дұрыс таңдалуы маңызды?
- 3) Газеттің оқылуына не тікелей әсер етеді?

ГРАММАТИКА

АГМ В2 ДЕҢГЕЙІ, 113-БЕТ

Қатыстық сын есім

Қатыстық сын есім – заттың сын-сипатын басқа сөз табының қатысы арқылы білдіреді.

Олар көбіне –лы/–лі, –ды/–ді, –ты/–ті жұрнақтары арқылы жасалады.

Мысалы: мазмұн+ды кітап, сурет+ті журнал, көлем+ді таралым.

5 – тапсырма. Берілген зат есімдерге тиісті жұрнақтарды жалғап, қатыстық сын есім жасаңыз

ЗАТ ЕСІМДЕР

Мағлұмат

Қолжазба

Мұқаба

Таралым

ҚАТЫСТЫҚ СЫН ЕСІМ

ЖАЗЫЛЫМ

Топқа бөлініп жаңа баспасөз арнасын таныстырыңыздар

Басылым атауы және мұқабасы
(суретпен немесе сипаттамамен)

Таралымы (қанша дана,
қаншалықты жиі шығады)

Қай тақырыпқа арналған (мәдениет, спорт,
ғылым, жастар т.б.)

Негізгі оқырман аудиториясы

Ерекшелігі (неге маңызды? қоғамға қандай пайдасы бар?)

7-тапсырма. Төмендегі сөздерді пайдаланып өз газеттеріңізге қысқаша мақала жазыңыздар

Қажетті сөздер: уәж, ерікті, көкейтесті, қолжазба, кіріспе

Сөздердің анықтамасын “Sozdikqor.kz”
платформасына қараңыз <https://sozdikqor.kz/>
ЛГМ В2 деңгей, 74-бет

АЙТЫЛЫМ

Өздеріңіз ұсынған баспасөз арнасын
жарнамалаңыз

8-тапсырма. Бірінші топ – оқырмандар, екінші
топ – редакторлық топ ретінде сұхбат
құраңыздар

Үй тапсырмасы

Өзіңіз ашқан баспасөз арнасына instagram әлеуметтік желісінен парақша ашып, алғашқы мақалаңызды жариялаңыз. Келесі сабаққа дейін көп оқырман мен пікір жинаған топ жеңіске жетеді.

